VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917 — Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 150 — Vol. XXXV vuosikerta — Tiistaina, joulukuun 30 p. — Tuesday, Dec. 30, 1952

Neuvostoliitto valmis neuvottelemaan USA:n uuden hallituksen kanssa

Kansainvälisen jännityksen syynä on kylmä sota sanoi pääministeri Stalin haastattelijoille

Moskova. — Joulukuun 21 pnä 1952 New York Timesin diplomaattinen kirjeenvaihtaja James Reston haastatteli Neuvostoliiton pääministeriä J. V. Stalinia vuoden lähestyessä loppuaan.

Kysymys: Uuden vuoden saapuessa ja kun Yhdysvalloissa tulee uusi hallitus oletteko vakuuttunut siitä, että Sosialistisen Neuvostotasavaltojen Liitto ja Yhdysvallat voivat elää rauhassa keskenään tulevina vuosina?

Vastaus: Minä edelleen luulen, että Amerikan Yhdysvaltain ja Neuvostoliiton välinen sota voidaan välttää ja että meidän maamme voivat elää keskenään rauhassa.

Kysymys: Missä on teidän mielestänne nykyisen kansainvälisen jännittyneisyyden lähteet?

Vastaus: Kaikkialla ja kaikissa maissa missä hyökkäävä "kylmän sodan" politiikka Neuvostoliittoa vastaan saa ilmaisumuotonsa.

Kysymys: Onko teidän mielestänne tervetullutta diplomaattiset neuvottelut uuden Eisenhowerin hallituksen kanssa ja toivotteko mahdollisuutta kohdata kenraali Eisenhowerin maailman jännitystilan lievittämiseksi?

Vastaus: Pidän sellaista ehdotusta suositeltavana?

Kysymys: Oletteko suostuvainen yhteistoimintaan mihin hyvänsä uuteen diplomaattiseen yritykseen, jonka tarkoituksena on Korean sodan lopettaminen?

Vastaus: Olen valmis yhteistoimintaan koska Neuvostoliitto on kiinnostunut Korean sodan päättymiseen.

Moskova. — Hallituksen virallinen äänenkannattaja Isvestia kirjoitti sunnuntaina, että pääministeri Stalinin vastaus New York Timesin kirjeenvaihtajalle James Restonille tarkoittaa sitä, että Neuvostoliitto pyrkii ratkaisemaan kaikki kysymykset konferenssien ja kaikkien muiden rauhallisten ratkaisujen kautta, niiden mukana kaikki kansainväliset kysymykset kuten Korean kysymyksin.

Isvestian kirjoituksessa sanottiin, että Stalinin viime keskiviikkona antama vastaus sisältöään on samanlainen kuin mitä Stalin antoi viime keväänä 50 amerikkalaiselle sanomalehtimiehelle. Hän sanoi silloin, että maailmansota ei ole lähempänä kuin kaksi tai kolme vuotta sitten, että suurvaltain päämiehen neuvottelusta tulisi olemaan hyötyä. Edelleen hän sanoi silloin, että Saksan yhdistämiselle olisi odollinen aika ja kapitalismi sekä kommunismi voivat elää rauhallista rinnakkaiseloa jos pyritään välttämään toisten maiden sisäisiin asioihin sekaantuminen.

Isvestia kirjoitti, että Neuvostoliiton pyrkimystä rauhallisesta asioiden ratkaisuista osoittaa YK:n 7 istunnossa ottama kanta, jolloin Neuvostoliiton taholta esitettiin "sotilaallisten toimenpiteiden hetikohtaista lopettamista Koreassa sekä sopimalla Korean kysymyksestä neuvottelujen tietä".

Washington. — Tuleva Yhdysvaltain valtiosihteeri John Foster Dulles sanoi perjantaina:

"Olen mielenkiinnolla lukenut tiedot Stalinin näkökannasta.

Jos tämä tarkoittaa sitä, että Stalinilla on tehtävänä kongreettisia ehdotuksia kun uusi hallitus ottaa paikkansa, niin hän voi olla vakuuttunut, että sellaiset otetaan vakavasti ja myötämielisesti huomioon. YK:n yhteysväylät ovat aina avoinna sellaisille ehdotuksille, joiden tarkoituksena on edistää rauhaa ja kansainvälistä hyvää tahtoa."

Lontoo. — Täällä olevista hallituksen lähteistä tiedoitettiin perjantaina, että Englanti ja Ranska ovat valmiita neuvottelemaan Stalinin ja Eisenhowerin kanssa.

Ranskan ulkoministeriön valtuutettu sanoi Parisissa perjantaina:

"Rauha ei ole kahden miehen eikä kahden hallituksen asia. Se voidaan vain saavuttaa kaikkien ihmisten yhteistoiminnan avulla. Tästä syystä me toivomme tämän johtavan laajempaan neuvotteluun."

Canadan ja Egyptin taloudellista sopimusta jatkettu

Ottawa. — Täällä ilmoitettiin perjantaina, että Canada ja Egypti ovat jatkaneet taloudellista sopimusta, joka perustuu kaikkein suosituimpien kansojen perustalle.

Sopimus antaa Canadasta tuleville tavaroille sakkovapauden, joka sovellutetaan sellaisten maiden tavaroille, joiden kanssa Egyptillä ei ole kauppasopimusta.

Kuluvan vuoden ensimmäisen 9 kuukauden aikana vietiin Canadasta Egyptiin $5,500,000 edestä tavaroita ja samaan aikaan Egyptistä tuotiin Canadaan $711,000 edestä tavaroita.

Rokotusainetta Suomeen sorkkatautia vastaan

Frankfurt, Länsi-Saksa. — Täällä lähetettiin lentoteitse joulun aattona Suomeen rokotusainetta karjassa ilmestynyttä suu- ja sorkkatautia vastaan. Lääkettä lähetettiin kaikkiaan kaksi tonnia.

Rokotusaineen oli valmistanut Beringin Kemiallinen tehdas ja Suomessa sen jakaa Söner Bernerin yhtiö.

Sokeana 10 vuotta ja sai näkönsä takaisin

Kirkland Lake. — Kymmenen vuotta sokeana ollut mrs. Nancy Smith, joka asuu [illegible] Rapidsissa, on lääkärin suorittaman leikkauksen jälkeen saanut takaisin näkönsä.

Silmäspesialisti teki leikkauksen ilmaiseksi.

Juna auton päälle ja viisi sai surmansa

Ste. Perpetue, Que. — Juna ajoi perjantaina täällä lähellä ylikäytävällä auton päälle jolloin 5 henkilöä sai surmansa. Kolme henkilöä loukkaantui onnettomuudessa.

Kolme surmansa saaneista kuului samaan perheeseen.

Ontarion lainlaatijakunta koolle helmikuussa

Toronto. — Queens Parkista ilmoitettiin joulun edellä, että maakunnan lainlaatijakunta kokoontuu kevätistuntokauteen helmikuun 9 tai 12 pnä. Käsiteltäväksi tulevat m. m. Suur-Toronton alueen yhdistämistä koskevat ehdotukset.

Katoliset uniot yleislakon kannalla

Työläiset odottavat kuitenkin vielä järjen ja oikeuden voittoa

Quebec, Que. — Täällä annettiin tietää joulun jälkeen, että pääministeri Duplessis ja Three Riversin piispa Georges-Leon Pelletier saattavat ryhtyä joihinkin toimenpiteisiin Louisevillen tekstiililakon vuoksi uhkaavan yleislakon välttämiseksi.

Amerikkalaisten rahamiesten kontrolloima Associated Textiles Co. Ltd. hylkäsi juuri joulun edellä Quebecin maakuntahallituksen työministeri Antonio Barretten ehdotuksen noin kymmenen kuukautta kestäneen Louisevillen tekstiilityöläisten lakon sopimiseksi. Tämä siitäkin huolimatta, vaikka tekstiilityöläisten katolinen unionsyndikaatti suostui siihen, että lakko sovitaan hallituksen välitysehdotuksen perusteella.

Suurimmaksi kiistakysymykseksi sanotaan jääneen lakkolaisten takaisin työhön ottaminen, amerikkalaisen yhtiön vaatiessa "oikeutta" canadalaisten työläisten mustalistaukseen tässä maassa!

Maakuntahallituksen välitysehdotus tehtiin sen suuren kuohunnan seurauksesta mikä Quebecin maakunnan työväenliikkeessä kehittyi joulukuun 11. p:n — veritorstain — kahakan jälkeen, jolloin poliisit julistivat ilman mitään ilmeistä syytä mellakkalain voimaan, käyttivät väkivaltaa ja vangitsivat 25 lakkolaista.

Canadian and Catholic Confederation of Laborin (CCCL) konventionissa, missä oli noin sadantuhannen työläisen 225 edustajaa kuudestakymmenestä eri teollisuuskeskuksesta, päätti joulukuun 21 pnä pitämässään konferenssissaan järjestää [illegible] yleislakon [illegible]. Yleislakkopäätös tehtiin [illegible] että ainoastaan yksi edustaja äänesti sitä vastaan. Yleislakon toteuttamisen ehdoksi määriteltiin:

1. Louisevillen lakon sopiminen ja 2) maakuntapoliisien pois vetäminen Louisevillestä.

CCCL esitti myös vaatimuksen, että [illegible] Paul Benoit [illegible] lakkolaisia [illegible] Louisevillen lakkoasia [illegible] nimittämän kuninkaallisen komissionin tutkittavaksi.

Unionin [illegible], Gerard Picard on kuitenkin selittänyt, että työläiset eivät todennäköisesti ryhdy yleislakkoon [illegible] ennen kuin lakko saadaan tyydyttävällä tavalla ratkaistuksi "korkeamman portaan" neuvotteluissa. CCCL:n sihteeri Jean Marchand sanoi tapaninpäivänä, että työväki ei ryhdy mihinkään suurempiin toimenpiteisiin ennenkuin pääministeri Duplessis ja piispa Pelletier ovat tutkineet yhtiön hylkäämän ehdotuksen, jonka työministeri Barrette esitti, ja neuvotelleet tilanteesta.

Neekeri 9 vuotta vankeudessa syyttömänä

Richmond, Va. — Täällä vapautettiin viime viikolla Silas Rogers-niminen neekeri, joka tuomittiin yhdeksän vuotta sitten kuolemaan murhasta.

Kuvernööri John S. Battle vapautti hänet ja sanoi, että myöhemmin saadut todisteet osoittavat selvästi, että kaksi sotilasta, jotka todistivat Rogersia vastaan, ovat antaneet väärän todistuksen. Hänet tuomittiin poliisi R. B. Hatchellin murhasta.

News Leaderin toimittaja Jack Kilpatrick toimi Rogersin puolesta.

300 on katsellut kotiensa tuhon tuloa

Modena, Italia. — Noin 300 Cesellen kylän asukasta joutui tämän [illegible] jouluaattona katselemaan [illegible] maanvieremän [illegible] Apenniinien [illegible] noin [illegible] mailin [illegible] kylän [illegible] kolme [illegible]. Vyöryn sanottiin [illegible] noin 20 [illegible] asukkaat [illegible] katsella [illegible] — 48 asuinrakennuksen tuhoutumista.

Poika hukkui länsirannikolla

Vancouver. — Täällä ilmoitettiin sunnuntaina, että Queen Charlotten saaristossa veneellä matkalla ollut 15-vuotias [illegible] poika on hukkunut.

USA:n laivaston kapteeni R. N. Olson sanoi nähneensä pojan perjantaina [illegible] veneen laidassa. Ennenkuin hänet ehdittiin pelastaa poika painui veden alle.

Ranskassa vakava hallituskriisi

Pariisi. — Täällä ilmoitettiin sunnuntaina, että presidentti Vincent Auriol on antanut entiselle pääministerille Georges Bidaultille tehtäväksi hallituksen muodostamisen sen jälkeen kun Jacquest Soustelle epäonnistui.

Schuman, joka kuuluu Bidaultin johtamaan puolueeseen ja joka oli syyllinen Antoine Pinayn hallituksen kukistamiseen, on joutunut viimeaikoina ankaran arvostelun alaiseksi ja uskotaan ettei sama puolue saa pääministerin sekä ulkoministerin paikkoja.

Presidentti Auriol vapautti pääministeri Pinayn hallituksen viime viikon tiistaina. Tämä oli 17. hallitus Ranskassa sitten toisen maailmansodan.

Ranskan hallituskriisin pohjimmäisimpänä syynä on frangin arvon laskeminen, joka on saattanut Ranskan taloudellisen aseman hyvin horjuvaksi.

Nainen menetti henkensä kun auto ajoi junaan

Barrie. — Viime lauantaina sai kuolettavia vammoja mrs. Louise McMaster kun hänen miehensä auto törmäsi liikkuvaan junaan täällä lähellä.

Auton törmätessä junaan paiskautui mrs. McMaster ulos autosta. Hänet kuljetettiin sairaalaan, jossa hän kuoli päähän saatujen vammojen vuoksi.

Koreassa 2,000 kodittomaksi tulipalon takia

Taegu Etelä-Korea. — Tulipalo tuhosi täällä kolme korttelia asuntotaloja perjantaina ja 2,000 henkilöä jäi kodittomaksi.

Neljä amerikkalaista sotilasta ja kolme korealaista siviilihenkilöä sai palohaavoja onnettomuudessa.

Rangaistus odottaa Ponganin pyöveleitä

Moskova. — Pravda on julkaissut J. Makarenkon ja I. Dudinskin kirjoituksen "Ponganin pyövelit eivät vältä rangaistustaan".

Ponganin tapahtumat, he kirjoittavat, on vain yksi rengas amerikkalaisten Koreassa tekemien rikosten ketjussa. Kaikkien niiden korealaisten ja kiinalaisten sotavankien tuhoaminen, jotka eivät halua tulla synnyinmaansa pettureiksi ja liittyä Syngman Rheen ja Chiang Kai-shekin joukkoihin, on amerikkalaisten julmurien lopullinen tarkoitus.

Ponganin saaren verinen murhenäytelmä on suoranainen tulos YK:n häpeällisestä päätöksestä Korean kysymyksessä. Tätä verta ei voida pestä pois. Koko maailman kansojen yksimielinen vaatimus kuuluu: Korean valloitussota on lopetettava ja amerikkalaiset sotarikolliset ankarasti rangaistava.

Eteläkorealaisia karkoitettu Japanista

Pusan, Etelä-Korea. — Tänne saapui lauantaina 219 eteläkorealaista, jotka karkoitettiin Japanista.

Sitten Korean sodan noin 3,000 eteläkorealaista on karkoitettu kotimaahansa Japanista.

Atomienergian kehittäminen Intiassa

Alwaye, Intia. — Pääministeri Nehru ilmoitti täällä jouluaattona, että Intian hallitus on hyväksynyt nelivuotissuunnitelman atomienergian kehittämistä varten Intiassa.

Juna rotkoon ja 5 sai surmansa

Rio de Janeiro, Brasilia. — Viisi henkilöä sai surmansa Sao Paulossa perjantaina kun matkustajajuna syöksyi rotkoon. Juna kuljetti jouluvieraita täältä Sao Paulon valtioon kun onnettomuus tapahtui.

Massey haalissa kokous Endicottin kunniaksi

Hän tulee esittämään raportin Wienin Kansojen Rauhankongressista

Toronto. — Tunnettu canadalainen rauhantaistelija tri James G. Endicottin kunniaksi järjestetään keskiviikkona tammikuun 14 pnä kokous Massey haaliin. Hän palaa kotiinsa Wienin Kansojen Rauhankongressista.

Kaikki Toronton rauhaa puolustavat järjestöt ovat erikoisen kiinnostuneita hänen saapumisestaan ja ne ottavat osaa tämän tilaisuuden järjestämiseen.

Toronton Rauhanneuvosto on vakuuttunut, että kaikkien ihmisten mielenkiinto on kohdistunut Wienin konferenssiin ja että tästä syystä Massey haaliin tulee suuri yleisömäärä.

Kaikkien työläisten tulee tästä lähtien tiedoittaa kokouksesta ystävilleen.

"Totuus Wienin kongressista ja päätöksistä kaikille poliittisille ja uskonnollisille ihmisille on tärkeä", sanoi Dan Ross, joka on vastuullinen kokouksen valmisteluista. "Massey haalin kokous ei ole vain niitä ihmisiä varten, jotka kannattavat Toronton Rauhanneuvoston politiikkaa, vaan kaikkia ihmisiä varten, jotka ovat kiinnostuneita rauhalliseen maailmaan."

VIIME TIEDOT

Toronto. — Joulun pyhien aikana sai tapaturmissa surmansa eri puolilla Canadaa 94 henkilöä. Tämä oli yli kaksi kertaa enemmän kuin viime vuoden joulunpyhien aikana, jolloin 43 sai tapaturmissa surmansa.

Kaikkein enimmän sai surmansa British Columbiassa, jossa kuoli 24, seuraavalla tilalla oli Quebec, jossa surmansa saaneiden määrä kohosi 21 ja Ontario oli kolmannella tilalla 18 surmansa saaneella.

Suurin määrä kuolemia tapahtui liikenneonnettomuuksissa.

Seoul. — USA:n armeijan tiedonannossa maanantaina sanottiin, että kiinalaiset vapaaehtoiset tekivät sunnuntain ja lauantain välisenä yönä voimakkaan hyökkäyksen Kumhwan luona, mutta lyötiin takaisin viiden tunnin taistelun jälkeen.

Kiinalaisten tykistö pommitti maanantaina ankarasti amerikkalaisten asemia samalla alueella.

Vancouver. — Täällä ilmoitettiin tänään, että hinaaja Petrellä ryhdytään uudelleen etsimään. Hinaaja lähti lauantaina matkalle Quadrasaarelle, mutta ei vieläkään ole saapunut sinne eikä se myöskään ole lähettänyt radiotietoa.

Hinaaja, jossa oli seitsemän miestä, uskotaan uponneen koska maanantaina etsintää toimittanut lentokone havaitsi Gulf of Georgiassa öljyä meressä.

Port Arthur. — (Sähkösanomatieto) — 47-vuotias Wäinö Toikko kuoli maanantaina, joulukuun 29 pnä, Port Arthurin sairaalassa, pitkällisen sairauden murtamana. — T. Siliman.

Väkivallan tilalle tulee ottaa neuvottelujen tie

Maaherra Meltti osoitti kuinka kahden erilaisen järjestelmän rinnakkaisolo on mahdollista

Moskova. — Pravdassa julkaistiin viime viikolla Wienin Kansojen Rauhankongressin vetoomus, joka oli osoitettu viidelle suurvallalle ja jossa kehoitettiin niiden kieltämään voimatoimenpiteet kansainvälisten konfliktien selvittämisessä.

Kuusisataamiljoonaa miestä ja naista eri puolilla maailmaa ovat allekirjoittaneet rauhanvetoomuksen ja siten ilmaisseet vaatimuksensa viidelle suurvallalle pyrkiä neuvottelujen teitä pääsemään rauhansopimukseen.

Hyvin monta eri ryhmää ihmisiä on tämän lisäksi ilmaissut halunsa, että voimapolitiikan asemesta on käytettävä neuvotteluja.

Kehoituksissa ehdotetaan, että Neuvostoliitto, Yhdysvallat, Kiinan Kansantasavalta, Britannia ja Ranska tulisi kokoontua neuvottelemaan rauhan säilyttämisen puolesta.

Wien. — Kansojen Rauhankongressin loppuistunnossa Suomen Rauhanpuolustajain Liiton puheenjohtaja maaherra Väinö Meltti osoitti puheenvuorossaan Suomen sodanjälkeistä kehitystä ja kuinka kaksi erilaista yhteiskuntajärjestelmää edustavaa maata voi elää keskenään rauhanomaisessa kansakäymisessä.

Aluksi puhuja viittasi prof. Joliot-Curien lausuntoon, jossa todetaan kongressin tärkeimpänä edellytyksenä olevan, että myönnetään mahdollisuus erilaisten yhteiskunnallisten järjestelmien rauhanomaiseen rinnakkainoloon, samoin kuin pyrkimys ratkaista kansainväliset ristiriidat neuvotteluteitse. Mahdollisimman laajan yhteistyön rakentamisessa tällä hetkellä uhkaavan kolmannen maailmansodan estämiseksi ovat nämä kaksi ehtoa perustekijöitä.

Kahden erilaisen järjestelmän rauhanomaista kanssakäymistä valaistessaan, puhuja otti esimerkiksi Suomen ja Neuvostoliiton sodanjälkeisten suhteiden kehityksen todeten, että Suomi on näinä vuosina saanut paljon hyötyä kanssakäymisestään suuren naapurinsa kanssa. Sen jälkeen puhuja viittasi pääministeri Kekkosen 23. 9. pitämään puheeseen sekä Neuvostoliiton ulkomaankaupan ministeri Kymykinin lausuntoon, jos-

(Jatkuu kuudennella sivulla)

USA:n "ulkomaalaiset" fasistien pakkopaidassa

"Ulkomaalaisille" tiedoitettu, että heidän on ilmoittauduttava tammikuussa

Superior, Wisc. — Virallisiin ukaaseihin viitaten Työmies-Eteenpäin lehti julkaisi joulun jälkeen seuraavan paljon puhuvan tiedonannon:

Duluthin, Minn. alueen siirtolaisuus- ja kansalaistumispalvelun johtaja Harry Gordon muistuttaa radion ja lehdistön kautta, että siirtolaisuus ja kansalaisuuslain alaisuudessa tulee jokaisen ulkomaalaisen tammikuun aikana tiedottaa osotteensa hallitukselle. Raportti on tehtävä kaaviota, se on Form 1-53 käyttäen, jonka saa mistä tahansa Yhdysvaltain postikonttorista taikka mistä tahansa siirtolaistoimistosta.

Vaatimus koskee jokaista ulkomaalaista, joka on Yhdysvalloissa tammikuun 1 p. ja ulkomaalaisia, jotka asuvat Yhdysvalloissa ja saattanevat olla tilapäisesti poissa tammikuun aikana. Viimeksimainitussa ryhmässä olevien henkilöiden tulee raportoida kymmenen päivän kuluessa sen jälkeen kun ovat palanneet takaisin Yhdysvaltoihin. Alaikäisten ulkomaalaisten lasten osotteista tulee heidän holhoojiensa raportoida.

Gordon varottaa, että laiminlyönnistä noudattaa lain osotteensa raportoimisvaatimusta seuraa ankara rangaistus. Ulkomaalaiset, jotka laiminlyövät noudattaa tämän lain määräyksiä saattavat itsensä sakotuksen, vankeuteen joutumisen ja karkoituksen alaisuuteen. Gordon kehottaa kaikkia ulkomaalaisia noudattamaan tämän lain määräyksiä ja kaikkia järjestöjä, joilla on ulkomaalaisia jäseninä, tekemään julkiseksi nämä vaatimukset ja auttamaan tämän lain vaatimuksien täyttämisen kehottamisessa.

Edelleen kun uusi Walter-McCarran laki nyt on astunut voimaan, on korostettava, että jokaisen ulkomaalaisen on aina pidettävä matkassaan ulkomaalaisen itsensä rekisteröintikuitin, joka on todisteena siitä, että hän itsensä on rekisteröinyt lain määräyksen mukaisesti ja antanut itsestään siirtolaisviranomaisille sormijäljennökset. Jos joku tuon todisteen on hukannut, tulee viivyttelemättä anoa uutta lähimmästä siirtolaistoimistosta. Joulukuun 24:nnen päivän jälkeen uuden saaminen maksaa $5,00.

Jos ulkomaalainen muuttaa asuntoa, on hänen osotteensa vaihdoksesta 10 päivän kuluessa erikoisella kaavakkeella, jonka saa paikallisesta postitoimistosta, ilmoitettava yliprokuraattorille. Ilmoitus on tehtävä henkilökohtaisesti täyttämällä Form 1-53 ja jättämällä se paikalliseen postitoimistoon.

Endicottin rauhanpalkinto kunnianosoitus canadalaisille

Hänen rauhanpalkintonsa perustana arvokas työ kansainvälisen rauhan säilyttämiseksi

Toronto. — Sanomalehdille viime viikolla antamassaan lausunnossa Canadan Rauhankongressin sihteeri Mary Jennison sanoi, että tri Endicottin joulukuun 21 pnä saama Stalinin kansainvälinen rauhanpalkinto on sekä henkilökohtainen tunnustus Endicottin rauhantyöstä että kunnianosoitus "kaikkia canadalaisia kohtaan".

Canadan Rauhankongressin puheenjohtaja, tri Endicott oli Kansojen Rauhankongressissa Wienissä missä hän sai tietää tästä Stalinin kansainvälisestä rauhanpalkinnosta. Tähän rauhanpalkintoon sisältyy "diplomi" eli kunniakirja, kultamitali ja 100,000 ruplan tai sitä vastaava muun maan rahamäärä. Näin tiedoitettiin asiasta siinä sähkeessä, mikä saapui Endicottin kotiin Torontossa. Nykyisen kurssin mukaan ylämainittu rahasumma on 25,000 Canadan dollaria.

Eri Endicottille tulleen sähkeen allekirjoittajana oli Neuvostoliiton Tiedeakatemian jäsen Dmitri Skobeltsyn, joka toimii myös Stalinin palkintojen komitean puheenjohtajana.

Tri Endicott puhuu Toronton Massey haalilla keskiviikkona tammikuun 14 pnä kello 8 illalla pidettävässä kokouksessa missä hän puhuu Wienissä juuri pidetyn Kansojen Rauhankongressin päätöksistä ja suunnitelmista. Mainittuun rauhankongressiin osallistui 33 canadalaista edustajaa.

Endicottin rauhanpalkinnon perustana mainitaan "hänen arvokas työnsä maailman rauhan säilyttämiseksi".

Kansainvälisesti tunnetun yhdysvaltalaisen laulajan Paul Robesonin rauhanpalkinnon yhteydessä lausutaan, että hän on vienyt johtavaa osaa "taistelussa sorrettujen neekerien puolesta ja kaikkien rehellisten amerikkalaisten rinnalla taantumuksellisia imperialisteja vastaan, jotka suunnittelevat amerikkalaisille tuhoisaa sotaa". Nämä "taantumukselliset tulevat epäonnistumaan yrityksissään Robesonin vaimentamiseksi", sanotaan sähkeessä.

Skobeltsyn selitti, että nämä palkinnot jaettiin eri maiden demokraattisten yhdistysten edustajista muodostetun komitean toimesta "kansojen välisen rauhan säilyttämiseksi". Hän kutsui tri Endicottin saapumaan hänelle sopivana aikana Moskovaan, missä hänelle annetaan tämä diplomi ja palkinto.

"Jos te ette olosuhteiden vuoksi voi saapua Moskovaan, meidän komiteamme joku jäsen kohtaa teidät omassa maassanne, tai missä tahansa se on sopivinta."

Mary Jennison lähetti tri Endicottille onnittelusähkeen: "Kunnianosoitus Canadalle ja koko Canadan kansalle. Maailman kansojen yhteistoiminnan avulla rauha voidaan säilyttää."

Tri Endicott palveli ensimmäisessä maailmansodassa Royal Canadian Artillerin signalistina ja toimi 21 vuotta Yhdistyneen kirkon lähetystyön tekijänä Kiinassa. Toisen maailman sodan aikana hän toimi jonkin aikaa Chiang Kai-shekin henkilökohtaisena neuvonantajana. V. 1942 hän sai jumaluusopin tohtorin tittelin Victoria Collegesta. Vuonna 1948 tri Endicott nimitettiin Canadan Rauhankongressin puheenjohtajaksi ja vuonna 1950 hänet valittiin Maailman Rauhanneuvoston jäseneksi.

Pyhiinvaeltajain laivan rikossa kuoli 27 henkilöä

Beirut, Lebanon. — Ranskan täkäläinen lähetystö ilmoitti jouluaattona, että 27 matkustajaa kuoli ja satakunta loukkaantui kun 12,548 tonnin kantoinen ranskalainen Champollion-niminen pyhiinvaeltajain laiva ajoi rantasärkille Beirutin läheisyydessä myrskyn vallitessa. Laiva katkesi keskeltä kahteen osaan. Laivassa oli yli 108 matkustajaa, etupäässä Pyhälle Maalle matkalla olleita pyhiinvaeltajia.

Matkustajat kuolivat ja loukkaantuivat yrittäessään pelastua noin 500 jalan etäisyydessä olevalle rannikolle.

Ranskalaiset eivät päässeet pois saarrosta

Hanoi, Indo-Kiina. — Täällä ilmoitettiin perjantaina, että ranskalaisten joukkojen yritys murtautua pois saarrosta Na-Samin linnoituksesta on epäonnistunut.

Joukot onnistuivat etenemään 22 mailia linnoituksesta, mutta vietnamilaiset löivät heidät takaisin.

Rynnäkköön osallistui useita muukalaislegionan pataljooneja ja laskuvarjojääkäreitä, joiden tukena olivat ilmavoimien osastot ja kevyt tykistö.

Kreikkalainen lentokone vuoreen ja 14 sai surmansa

Tokio. — Neljätoista henkilöä, joista 10 amerikkalaista sotilasta, sai surmansa kun kreikkalainen ilmavoimien kuljetuskone törmäsi vuoreen Etelä-Koreassa viime lauantaina.

Tiedonannossa sanotaan, että kun lentokone lähti lentokentältä, niin se ei voinut nousta kyllin korkealle ja törmäsi vuoreen kaksi mailia lentokentältä. Sää oli hyvä, mutta uskotaan moottorivian olleen syynä onnettomuuteen.

Opettajaa puukotettu pahasti

St. Louis. — Torontolainen opettaja, joka osallistui täällä tiedemiesten kokoukseen, puukotettiin pahasti viime lauantaina.

Poliisit ilmoittivat, että opettaja on James C. Strachan. Hänet puukotettiin kun hän kieltäytyi antamasta joillekin pojille rahaa. Pojat pakenivat puukottamisen jälkeen.

Antautumissopimuksen allekirjoittaja kuollut

Haag, Hollanti. — Saksalaisille antautumissopimuksen allekirjoittanut hollantilainen kenraali Henri-Gerard Winkelman kuoli lauantaina Soestergergissa.

Hän oli entinen Hollannin armeijan ylipäällikkö ja saksalaiset vangitsivat hänet sodan aikana.

Perhe paloi kuoliaaksi

Montreal. — Viime perjantaina tulipalo tuhosi Deschenensissä asuntotalon ja koko nelihenkinen perhe paloi kuoliaaksi sen mukana.

Surmansa saaneet ovat tanskalainen siirtolainen mrs. Florence Glandon ja hänen kolme lastaan.

Sotarikollinen vapautettu

Bonn, Länsi-Saksa. — Täällä ilmoitettiin tiistaina, että amerikkalaiset miehitysviranomaiset ovat vapauttaneet kenttämarsalkka Wilhelm Listin, joka komensi sitä saksalaista armeijaa, joka hyökkäsi Jugoslaviaan ja Kreikkaan 1941.

Vapauttamisen sanotaan johtuneen saksalaisten järjestöjen painostuksen johdosta.

Kaksi poikaa putosi jäihin ja hukkui

Elmira. — Kaksi poikaa hukkui sunnuntaina kun he putosivat heikkoihin jäihin Canagagiue-puroon.

Hukkuneet ovat 11-vuotias Gleason Martin ja 14-vuotias Norman Bowman. He olivat luistelemassa onnettomuuden tapahtuessa.

VAPAUS

(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6, 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Business Office 4-4224 Editorial Office 4-4265. Manager E. Suksi. Editor W. Eklund. Mailing address: Box 69, Sudbury, Ontario. Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:

Canadassa:	1 vk. 7.00	6 kk. 3.75
	3 kk.	2.25
Yhdysvalloissa:	1 vk. 8.00	6 kk. 4.50
Suomessa	1 vk. 8.50	6 kk. 4.75

Merimiesten protesti

Jouluaatosta alkaen herran vuonna 1952 on Yhdysvalloissa armoitettu tätä matoista maailmaa surullisen kuuluisan McCarran-Walter lain ukaasilla, että kaikkien ulkomaalaisten merimiesten täytyy läpäistä noitajahtikomitean seulan, ennenkuin he saavat Yhdysvaltain missään satamassa oikeutta mennä muutamaksi tunniksi maihin. Tämä fasistinen ukaasi loukkaa merimiesten ikuisia oikeuksia ja on jo aiheuttanut sen, että miltei kaikki "länsivallat" — Canadaa lukuunottamatta — ovat esittäneet virallisia paheksumislauseita asiasta.

Viime sunnuntaisessa New Yorkin uutisessa meille kerrottiin, että kun Ranskan tunnettu linjalaiva "Liberte" saapui keskiviikkona (jouluaattona) satamaan, niin sen kannella oli 272 vihaisesti protestoivaa merimiestä, jotka eivät ilmeisesti yrittäneetkään tunkeutua McCarranin noitajahtikomitean poliittisen seulan läpi. AP:n uutistiedon mukaan mainitun laivan miehistöstä oli 270 sellaista miestä, jotka demokraattis'a katsantokantojaan kunnioittaen kieltäytyivät vastaamasta mitään McCarranin noitajahtaajille. Sen lisäksi oli yksi mies joka sanoi, että hän on kommunisti ja toinen mies joka myönsi, että hän on natsien miehityskautena Rankassa syyllistynyt johonkin rikokseen natsiherroja vastaan joten häneltäkin kiellettiin pääsyoikeus "rikollisen" menneisyytensä vuoksi, kunnes laivayhtiö sekaantui asiaan ja sai tälle yhdelle miehelle erikoisen maihinnousuoikeuden. Kuvaavaa muuten on, että McCarranin lain mukaan tämä "entinen rikollinen", jonka asiain pitäisi olla melko selvän, täytyy kerta mennä samanlaisen "kiirastulen" läpi mikäli hän Yhdysvaltain satamissa haluaa päästä maihin. Sama pitää paikkansa muihin merimiehiin nähden. Jos suostuvat yhden kerran "seulottavaksi", niin se voi oikeuttaa heille yhden maihin nousun, mutta seuraavalla kerralla heidät on "seulottava" uudelleen sillä varalta jos heihin on tarttunut sillä välillä joitakin "vääriä ajatuksia".

Merimiehet ovat tunnettuja siitä, että heillä on yhdysvaltalaisten sotapolitiikkojen mielestä "vääriä ajatuksia" huolimatta siitä missä maassa he ovat syntyneet tai minkä maan laivoissa he palvelevat. Merimiehet ovat aikaisemmin olleet kokonaan kapteeninsa mielivallan alaisena ja kurjissa olosuhteissa. Sen johdosta merimiehet järjestyivät ja pakoittivat kovien taistelujen avulla laivayhtiöt myöntämään heille inhimillisimmät olosuhteet. Ja joka kerta kun työläiset järjestyvät oikeuksiensa puolesta, taantumukselliset valtaluokat, joita Yhdysvaltain nykyiset sotapolitiikot edustavat, huutavat raivokkaita syytöksiä "kommunisteja" vastaan. Mutta kun merimiehet, joita sodan aikana johtuneet monikerfaiset vaarat, ilmaisevat miltei yksimielisen kannan kansainvälisen rauhan säilyttämisen tarpeellisuudesta, niin silloin sotapolitiikot huutavat jo "saatanan sosialistit ja kommunistit". Tästä johtuu, että merimiehillä on McCarranin noitajahtikomitean mielestä hin paljon "vääriä ajatuksia", että heitä kaikkia epäillään jatkuvasti ja on jatkuvasti "seulottava" noitajahtikomitean kuulustelulissa!

Selvää on, että merimiehet eivät alistu tällaisen poliittisen vainon tahdottomiksi uhreiksi. He tulevat protestoimaan sitä vastaan kuten jouluaattona — merimiesvastaisen noitajahdin ensimmäisenä päivänä — tapahtui "Liberten" kannella. Merkillepantavaa myös on, että merimiehet saavat tässä asiassa tavallista suurempaa kannatusta oikeutetuille taisteluilleen. Ei ole nimittäin mikään salaisuus, että ulkomaalaisten merimiesten poliittinen seulominen auttaa yhdysvaltalaisia laivaliikkeitä saamaan yliotteen ulkomaalaisista laivoista. Maailmanmarkkinain supistuessa kärjistyy kilpailu myös laivayhtiöiden kesken, ja jos kovassa kilpailussa lisätään toisten osapuolten taakkaa, niin se auttaa paljon niitä joille tällaista taakkaa ei ole sälytetty. Toisin sanoen, kun Yhdysvaltain satamissa seulotaan ulkomaalaisten merimiesten poliittisia luotettavaisuutta, Yhdysvaltain nykyiselle hallitukselle, niin työt laivalla keskeytyvät ja laivan täytyy olla kauemman aikaa satamassa missä menee korkeat satamamaksut.

Jos tämä koituu Yhdysvaltain laivayhtiöiden eduksi "liittolaismaiden" ja muiden laivayhtiöitä vastaan, niin se tuskin johtuu pelkästä sattumasta. Ainakin tähän viittaa se kun johtavien länsimaiden hallitukset ovat laivayhtiöittensä kanssa lähettäneet protesteja näiden lisääntyneiden kustannusten johdosta ja vaatineet sillä perusteella merimiestensä poliittisen seulonnan lopettamista. Tässä kohtaavat "ulkomaalaisten" laivayhtiöiden ja hallitusten sekä tavallisten merimiesten edut toisensa ja hiinmuodoin voidaan odottaa, että merimiehet tulevat saamaan tukea hyvinkin vaikutusvaltaisilta piireiltä.

Mikäli tiedetään, Canadan hallitus on yksi niistä harvoista, jotka ovat Washingtonille uskollisia loppuun asti. Mitään ei ole ainakaan julkisuudessa mainittu, että tämän maan hallitus olisi protestoinut sen paremmin canadalaisten merimiesten kuin canadalaisten laivayhtiöidenkään puolesta tätä merimiesten "poliittista" seulomista vastaan. Tämä siitäkin huolimatta vaikka Washingtonin ilmoitettiin nimenomaan, että canadalaiset merimiehet — ja laivat — tulevat Yhdysvalloissa samanlaisen seulonta-häpäisyn ja -viivytyksen alaisiksi kuin muutkin ulkomaalaiset merimiehet ja laivayhtiöt. Yksi syy tähän vaiteliaisuuteen lienee se, että Ottawan politiikot suunnittelevat samanlaisen noitajahdin aloittamista täälläkin mikä nyt on rajan eteläpuolella johtanut siihen, että ulkomaalaiset merimiehet pannaan poliittisen seulan läpi sillä varalta, jos heidän keskuudessa on joitakin Yhdysvaltain sotapolitiikolle "epäiloyaalisia" ajatuksia!

Valitettava tosiasia nimittäin on, että rikoslain muutosehdotus, mikä nyt tunnetaan Bill O:n nimellä, avaisi tässä maassa poliittisen noitajahdin, joka ei voi johtaa mihinkään muuhun kuin kansalaisvapauksien yleiseen riistämiseen, jos mainitun lakiehdotuksen vissit epädemokraattiset artikkelit tulevat hyväksytyksi. Tässä on syy miksi Canadan koko työväenliike, molemmat työväenpuolueet (CCF-LPP) ja miltei koko unionistinen liike ovat esittäneet vastalauseita ja protesteja tätä lakiehdotusta vastaan.

Kaikista vastalauseista huolimatta näyttää kuitenkin siltä, että Bill O tullaan esittämään alahuoneen hyväksyttäväksi pian sen jälkeen kun parlamentin jäsenet palaavat joululomaltaan ja parlamentin istunto avataan uudelleen. Tässä tilanteessa pitäisi kaikkien demokraattisten canadalaisten esittää protestinsa alueensa omalle edustajalle ja hallituksen jäsenille, että tämä Canadan kansan vapauksia ja tämän maan hyvää nimeä uhkaava lakiehdotus jätäisi nykyisessä asussaan hyväksymättä. Joulunpyhät "kotiarestissa" kuin antautuvat poliittisen noitajahdin armoille. Canadalaisten velvollisuus on huolehtia, ettei moinen noitajahti pääse alkuunkaan tässä maassa.

Kysymyksiä ja vastauksia

VANHUUDENELÄKKEEN SAANNIN EHDOISTA

Kysymys: Olen 70 vuoden ikäinen ja olen ollut Canadassa yli 20 vuoden ajan, mutta en ole ollut tätä aikaa täällä yhtämittaisesti koska olen käynyt kaksi kertaa Suomessa ja viipynyt siellä koin puoli vuotta kummallakin kerralla. Voinko saada vanhuudeneläkkeen, joka maksetaan kaikille 70 vuotta täyttäneille. — Tilaaja.

Vastaus: Ilmeisestikin voitte saada vanhuudeneläkkeen sillä sen saantia koskevat määräykset edellyttävät, että teidän Suomessa oloaikannekin asketaan mukaan Canadassa asumisajaksi, jos Suomessa olonne on ollut luonteeltaan tilapäistä laatua. Asetuksissa sanotaan, että eläkkeen hakija on laillisesti eläkkeen saantiin jos tämänluontoiset tilapäiset maasta poissaolot eivät ole yhteenlaskettuna 1,200 päivää pidemmät, jossa tapauksessa hänen Canadassa asumisensa ei katsota keskeytyneen.

Mitä muut sanovat

SEURA TEKEE KALTAISEKSEEN

Noituus lisääntymässä. Alkukantaisten uskontojen elpyminen huomataan sodan väsyttämien eteläkorealaisten keskuudessa. — Reutersin kirjeenvaihtajan Philip Kimin uutistiedon otsikko joulukuun 28 pnä.

NE S . . . N UNIOT

Hän ei sillä uskoo unioitoimintaan. Ja hänen mielestään hänellä pitäisi olla oikeus työskennellä union työmaalla unioon liittymättä.

Katsotaanpa onko hän tosissaan.

Onko hän valmis tekemään työtä millä tahansa palkalla minkä työnantaja määrää — mitä työnantaja katsoo hänen ansainneen?

Onko hän valmis tekemään työtä niin monta tuntia päivässä mitä työnantajan mielestä sallisi työpäivään?

Onko hän valmis työskentelemään unionitalon ilman lisäkorvausta?

Onko hän valmis työskentelemään jatkuvan erottamisen alaisena?

Onko hän valmis luopumaan kesälomasta?

Onko hän valmis unhoittamaan ne sairausvakuutukset ja eläke-edut joita ei saatu ilman unionin avulla voitettu?

Sellainen unioyastainen työläinen, joka hyväksyy tällaiset työehdot, saattaa olla joskainen olemassa, mutta me emme ole häntä koskaan tavanneet.

Tavallisesti hänen unionihansa tarjoaa luovuttamasta unionille pientä ossa siitä lisämaksusta, mitä hän sai ja on vastustaa luovuttamasta unionille pientä ossa siitä lisämaksusta, jonka hän unionin työmaasta saa. — The Trades Unionist, Washington, D. C.

Montreal on yhä edelleen Canadan kallein kaupunki

Ottawa. — Montreal on viime marrask. 1 pnä yhä edelleenkin Canadan kallein kaupunki sillä liittovaltion tilastollisen toimiston elinkustannusindeksi osoitti 2/10 pisteen laskusta huolimatta 189.6 pistettä. Montrealin korkeiden elinkustannusten syynä ovat pääasiassa korkeat ruokatarvikkeiden hinnat sillä ruokatarvikkeiden indeksi oli 243.2 pistettä eli 7.7 pistettä korkeampi kuin Vancouverissa, joka on Canadan toiseksi kallein kaupunki. Vancouverin yleinen elinkustannusindeksi oli 187.6 pistettä.

Canadan muiden suurkaupunkien elinkustannusten yleiset indeksiluvut olivat viime marrask. 1 pnä seuraavat: Saskatoon 182.1; Saint John 181.4; Toronto 181.4; Winnipeg 177.2; Edmonton 176.7 ja Halifax 174.7.

Näissä kahdeksassa suurkaupungissa olivat vuokrat kaikkein korkeimmat Torontossa, jonka vuokraindeksi oli 157.3 pistettä, Montrealin 151.3 ja Vancouverin 135.6 pistettä vastaan.

Lämpö ja valo maksoivat eniten Vancouverissa, jonka tämän alan indeksi luku oli 176.9, Toronton 176.4 ja Saskatoonin 158.6 pistettä vastaan.

Vaatetuskustannukset olivat korkeimmat Saint Johnsissa, 227.2 pistettä, Halifaxin 220.3 ja Vancouverin 218.4 pistettä vastaan.

Huonekalut ja palvelukset maksoivat eniten Saskatoonissa, jossa näiden alojen indeksiluku oli 202.5 pistettä, Montrealin 201.5 ja Winnipegin 197 pistettä vastaan.

Parlamentin jäsenten joulupostilasku

Ottawa. — Parlamentin jäsenillä on Ottawassa ollessaan oikeus lähettää maksutta kirjepostia istuntokauden aikana ja 10 päivää sitä ennen ja sen jälkeen. Joidenkin alahuoneen jäsenten kerrotaan lähettäneen Ottawaan joulukorttejaan expressipakettina, että ne lähetettäisiin sieltä maksutta maailmalle, kuten sitten tapahtuikin. Erään jäsenen joulupostl käsitti yli 3,000 korttia. Näiden parlamentin jäsenten joulukorttilähetysten arvellaan tulleen maksamaan valtiolle noin $5,500, laskettuna kahden sentin mukaan kirjeeltä.

Jaakko Ilkka ja marski Fleming

Kirj. Historicus

Kun kirjailija Yrjö Kivimies Suomalaisen Suomen "suurmies"-keskustelussa (nro 4/1952) heitti esiin huomiotaherättäneen teesinsä: " — — kansakunta vaatii myyttejä ja luo niitä tarpeen mukaan. Aikoinaan se loi myytin Jaakko Ilkasta; nykyisin — — olisimme taipuvaisempia tekemään myytin kohteeksi Klaus Flemingin" —, ei kysymyksessä ollut pelkkä kyynillisen älykäs, ehkäpä tahattomasti paljastava uhkaväite, vaan toteamus, jolla on vastineensa suomalaisen historiankirjoituksen historiassa.

YRJÖ KOSKISESTA PENTTI RENVALLIIN

1850-luvun lopulla julkaisee Yrjö Koskinen kansallisen historiankirjoituksemme klassillisen teoksen "Nuijasota", jossa myötätunto on nuijamiesten puolella, joiden nähdään edustavan, paitsi omia sosiaalisia luokkaetujaan, myös Suomen kansallisia elinetuja taistelussa Klaus Flemingin johtaman aatelisluokan sortotoimenpiteitä ja ulkopoliittista seikkailulinjaa vastaan. Tämä kansallisen nousun historiannäkemys innoittaa Kaarlo Kramsun jylhän rotuja luokkatragiikan leimaamiin nuijasota-runoihinsa, se värittää sekä sosialidemokraattisen työväenliikkeen, että maalaisliiton puoluepropagandaa kansalaissotaan asti, mutta se hallitsee myös tieteellistä ja populäärihistoriankirjoitusta aina 20-luvun lopulle saakka, jolloin prof. A. R. Cederberg 'Nuijasota'-teoksen 3. painoksen (1929) kirjallisuuskatsauksessa toeaa, että myöhempi tutkimus ei ole voinut kumota "sitä kokonaiskäsitystä, mikä teoksessa on annettu", ja esim. prof. Einar W. Juva "Suomen kansan aikakirjoissa" (II osa 1928) omaksuu Yrjö Koskisen nuijasota-käsityksen. On kuvaavaa, että jopa Lapuanliikkeen "kunniamarssikseen" kohottamassa V. A. Koskenniemen "Nuijamiesten marssissa" ihannoidaan nuijatalonpoikia, vaikkakin täysin sosiaalisesta ja historiallisesta taustastaan irroitettuina!

Toinen näkymä avautuu nykyisessä historiankirjoituksessa, jonka edustajiksi voimme ottaa esim. prof. Arvi Korhosen toimittavan "Suomen historian käsikirjan" (WSOY 1949), jossa nuijasodan aikakausi on tri Pentti Renvallin käsialaa, Pentti Renvallin "Kuninkaanmiehiä ja kapinoitsijoita" (Tammi 1949) sekä prof. Eino Jutikkalan 'Suomen talonpojan historian' (WSOY 1942) ja sen lyhennelmän "Suomen talonpoika kautta aikojen (WSOY 1946). Myötätunto on näissä teoksissa siirtynyt aateliston ja sen johtomiehen marski Flemingin puolelle; näiden nähdään edustavan Suomen itsenäisyyspyrkimyksiä, kansallista elinetulinjaa taistelussa Sigismundin puolesta Kaarle herttuaa vastaan, kun taas nuijatalonpojat leimataan takapajuisiksi, vaistovaraisiksi voimiksi, jotka vaaransivat aateliston kansallisen politiikan ja olivat vaikuttamassa sen lopulliseen häviöön. Aikaisemmassa historiankirjoituksessa nähdään jopa suoranaista myytinrakentelua!

HIEMAN TAUSTAA

Mikä on myyttiä ja mikä todellisuutta? Miten on kansainvälispoliittisessa ja sosiaalihistoriallisessa perspektiivissä arvioitava aatelin ja talonpoikaiston toimintalinja 1500-luvun lopulla? Vastauksen antamiseksi meidän on ensiksikin hahmoiteltava yleispiirtein tapahtumain tausta. Kuten muualla Europassa oli myös Ruotsi-Suomessa keski- ja uudenajan vaihteessa käyty raju taistelu vanhaa feodalismia edustavan ylhäisaatelin ja vallankeskitykseen pyrkivän kuningasvallan välillä, ja kuten muualla niin myös täällä olivat alemmat kansanluokat, porvaristo ja talonpoikaisto antaneet tukensa kuningasvallalle saadakseen siltä turvaa aatelin mielivaltaa vastaan. Suomi-Ruotsissa tämä taistelu käytiin Ruotsin ja Tanskan yhteyttä ajaneen unionipolitiikan ja kansallisen kuninkuuden välillä; edelleen siihen liittyi uskonpuhdistuksen ja katolisuuden välinen valtataistelu. Kansallisen kuninkuuden ja uskonpuhdistuksen johti voittoon Kustaa Vaasa (1523—60); hänen heikkojen seuraajiensa Eerik XIV:n (1560—68) ja Juhana III:n (1568—92) aikana pääsi aatelismahti kuitenkin uudelleen nousemaan, vieläpä jälkimmäisen aikana, kuninkaan puolalaisen avioliiton ansiosta, katolisuuskin. Valtakunnan eheyskin joutui vaaraan, kun Juhanan poika Sigismund, joka oli kasvatettu katoliseen uskoon ja valittu v. 1587 Puolan kuninkaaksi, v. 1592 seurasi isäänsä myös Ruotsin valtaistuimelle. Ruotsin itsenäisyyden ja uskonpuhdistuksen puoltajaksi nousi tällöin Kustaa Vaasan kolmas poika Kaarle herttua, joka valtionhoitajaksi valittuna oli kotimaisen hallituksen, valtaneuvoston johdossa. Taistelussa Sigismundin katolisia palautuspyrkimyksiä vastaan Kaarle sai taakseen Ruotsin kaikki säädyt, ennenkaikkea talonpojat mutta myös aatelin; sensijaan aateli antoi kannatuksensa uudelle Puolan ja Ruotsin unionijärjestelmälle, joka tarjosi sille vapaammat kädet kuin kansallinen kuninkuus. Syntyi erikoislaatuinen valtapoliittinen tilanne: Puolassa oleva kuningas jatkoi Ruotsin säädyille antamaan sitoumuksia loukkaavia määräyksiä; kotimaisen hallituksen johtajana antoi Kaarle herttua vastamääräyksiä, jotka kuningas vuorostaan kumosi; valtakunnan eheyttä ja sisäistä rauhaa uhkaava dualismi vallitsi.

Erikoisen monimutkainen oli tässä tilanteessa Suomen asema. Vuodesta 1560 oli Suomi miltei yhtämittaisesti ollut Ruotsin ja Venäjän välisen sodan näyttämönä. Sotarasitus oli ollut tavaton, maa kärsinyt suuria hävityksiä, mutta samalla oli sodan johdossa ollut aateli kasvanut mahdissa, itse- ja yhteistunnossa ja mieltynyt talonpoikain käsittelyssä "Viron tapoihin." Suomen aatelin johtoon oli noussut Klaus Fleming, Kuitian vapaaherra, Hollannista (tai Saksasta) 1300-luvulla Ruotsiin ja sittemmin Suomeen siirtyneen suvun jälkeläinen, josta Juhana III:n aikana oli tullut maan mahtavin ylimys: marski, valta-amiraali sekä Suomen käskynhaltija-ylipäällikkö. Tuettuaan aikaisemmin Kaarle herttuaa suuraatelia vastaan ja vastustettuaan myös Puolan-seikkailua Fleming Kaarlen ja Sigismundin välisessä valtataistelussa asettui jälkimmäisen puolelle uhmaten Kaarlen määräyksiä, säilyttäen Venäjän kanssa 1595 solmitun Täyssinän rauhan jälkeenkin sotaväen jalkeilla ja valmistuen aseelliseen välienselvitykseen Kaarlen kanssa. Flemingiä seuraten Suomen aatelisto vähinerin siirtyi Sigismundin puolelle ei vain unioni- vaan myös katolisuuden palauttamispolitiikassa, ja joutui siten ristiriitaan ei vain Kaarlen vaan myös Ruotsin aatelin kanssa.

NUIJASODAN SYYSUHTEET

Kun Suomen talonpoikain nuijasota tällaisessa tilanteessa puhkesi, sillä olikaksinainen sisältö: toisaalta se oli Kaarlen yllytyksestä puhjenneena muodostui osaksi tämän ja Sigismundin (Flemingin) välistä poliittista valtataistelua, toisaalta ja — ensisijassa — se oli seurausta yhteiskunnallisesta tilanteesta, niistä vaikeuksista ja pettymyksistä, joita pitkällinen, hävittävä sota, kasvava verotaakka, sotilasmajoitusrasitus ("linnaleiri") sekä aatelis- ja virkamiesmielivalta olivat talonpojille aiheuttaneet. Näitä mm. Yrjö Koskisen korostamia syy-yhteyksiä tuskin tekevät tyhjäksi ne huomautukset, joita esim. Pentti Renvall (em. teoksessaan "Kuninkaanmiehiä ja kapinoitsijoita", s. 162 ja seur.) tekee ja joiden mukaan vuosien 1596—97 nuijasota, samoin kuin sitä edeltäneet 70-luvun talonpoikaislevottomuudet Varsinais-Suomessa sekä Rautalammin talonpoikaiskapina 1592, olivat pikemmin aselevon tai rauhanteon aiheuttaman henkisen lamaannuksen kuin todellisten ajankohtaisten vaikeuksien ilmauksia. Tätä osoittaisi R:n mukaan mm. se, että kapina alkoi sodasta säästyneellä, suhteellisen vauraalla Etelä-Pohjanmaalla, josta se sitten — etevien talonpoikaiskolonnain mukana — levisi Satakuntaan, Hämeeseen ja Savoon, voimatta kuitenkaan temmata sodasta paljon enemmän kärsinyttä etelä-Suomen talonpoikaistoa yleisesti mukaansa. Pohjanmaan, Rautalammin ja Savon talonpoikia R. pitää muita takapajuisempina, ja "nuijasodan puhkeamisen pohjana" siten "ajattelutavan oikokulkuisuutta", kun ei käsitetty linnaleirirasituksen "hallinnollista tarkoituksenmukaisuutta"!

Varsin perusteellisen selvittelyn — ensi kerran jo v. 1935 Historiallisessa aikakauskirjassa julkaisemassaan tutkielmassa ja sen pohjalla uudessa teoksessaan s. 200 ja seur. — tri Renvalla suorittaa kumotakseen Yrjö Koskisen romanttisen myytin kahdesta ilmajokelaisesta Jaakko Ilkasta, rikkaasta ja köyhästä, joista köyhä, riistetty ja sorrettu Ilkka juuri olisi ollut Nokianvirralla tuhotun nuijamiesjoukon johtajana ja sittemmin tullut kotipaikkakunnallaan mestatuksi. R:n todistelua vastaan, että köyhä ja rikas Ilkka olivat olleet yksi ja sama mies, kotiseutunsa rikkain talonpoika, joka toimittuaan nimis-

Canadan rautatehtaat käyttävät pääasiassa ulkomaista ooria

Ottawa. — Valkka Canadasta myytiin ulkomaille viime vuonna 3,225,767 lyhyttonnia rautaooria, arvoltaan $18,596,137, niin siitä huolimatta Canadan rautatehtaissa käytettiin pääasiassa ulkomailta tuotettua ooria, selviää niistä tiedoista, jotka esitettiin parlamentin alahuoneelle joulun edellä.

Canadan rautatehtaissa käytettiin viime vuonna canadalaista rautaooria ainoastaan 1,476,440 lyhyttonnia, arvoltaan $10,497,268. Yhdysvalloista tuotettua rautaooria käytettiin 3,831,418 tonnia, arvoltaan $22,671,468.

ANTTI TIMONEN:

Uuden Sammon synnyinseudulla

"Poventsaan maailma loppuu" — sanoi vanha sananlasku. Oli vaikeata uskoa, että Äänisjärven pohjoisrannalla sijaitsevan Poventsan tuolla puolen saattaisi olla ihmisasumuksia. Niin kaukana olivat pienet kylät muusta maailmasta. Niin he kosti kyti elämä jylhissä metsissä, jonne metsäteollisuudenharjoittajat tunkeutuivat ajamaan saalistansa. Metsätyöläiset asuivat havumajoissa — monet perheineenkin. Rakaan työn näännyttämina ihmiset haavelivat paremmasta tulevaisuudesta. Suusta suuhun kiersivät sadut, joissa kerrottiin pahantekijöiden rankaisemisesta ja hyviä ihmisiä rohkaistiin kokonaan toisin kuin tavallisessa elämässä. Rakotulen ääressä laulettiin runoja ihme-Sammosta, joka tuo ihmisille onnen ja rikkauden.

Kolmekymmentäviisi vuotta sitten tuli kaukaiseen karjalaiseen kylään, allekirjoittaneen synnyinseudulle, kirje karjalaiselta sotilaalta ensimmäisen maailmansodan rintamalta. Valmo pyöritteli kärsimättömästi kirjettä käsissään — halusi tietää kirjeen sisällön. Hän pani pussiin palvattua kalaa ja lähti jalan pieksille taipaleelle hakemaan ihmistä, joka olisi taitanut lukea kirjeen. Tällaisen kirjanoppineen hän tapasi vasta 60 virstan päässä kotikylästään. Se oli kummallinen kirje. Hänen miehensä kirjoitti, ettei Pietarissa ole enää tsaari ja porvariston valta, vaan kansan valta.

Kolmekymmentäviisi vuotta on ihmiskunnan historiassa hyvin lyhyt aika. Karjalassa on vielä ihmisiä, jotka ovat syntyneet havumajoissa rakotulen ääressä, vielä on säilynyt survin, jolla survottiin pettua leivän lisäksi. Sitä, mitä tänä aikana on tapahtunut, ei voida mitata ajalla.

Vielä kolmekymmentä luvulla oli puolisenkymmentä metsäkämppää muistuttavaa hökkeliä Uikujärven rannalla. Nyt siellä on uuden piirikunnan hallinnollinen keskus — Segezhan kaupunki, jossa on tasavallan suurin, Leninin kunniamerkillä palkittu selluloosa- ja paperitehdas sekä useita muita tuotantolaitoksia ja monikerroksisia kivitaloja.

Miltei asumattomalle paikalle on tänä aikana kasvanut paperityöväen kaupunki Kontupohja, samoin kuin myöskin Karhumäen kaupunki. Vanhan ranta-asumuksen — Sorokan paikalle on kohonnut Bielomorskin kaupunki.

Nykyisestä Poventsasta saa alkunsa Stalinille nimetty Valkeanmeren—Itämeren kanava, joka Leninille nimetyn Volgan—Donin kanavan avaamisen jälkeen yhdistää Valkeanmeren Mustaanmereen.

Kansaneepoksemme "Kalevalan" synnyinseutu — Kalevalan piiri on tasavallan kaukaisimpia piirejä. Haikolan kylää pidettiin muinoin kaikkein loitompana olevan Kesäsiin piti kulkea sinne jalkapolkuja pitkin yli 30 virstaa. Kepa-joki on vielä 20 virstaa kauempana. Vain harvat eränkävijät ja kalastajat kykenivät samoilemaan sinne. Kepa on säilyttänyt vielä vanhan nimensä. Mutta nyt sinne ei tarvitse kulkea jalan, vaan saa ajaa komealla linja-autolla. Siellä on suuri metsäteollisuuskeskus, jossa on klubi, koulu, lääkintäasema, ruokala, kauppoja, sähkövalo, radio ja kymmeniä kodikkaita asuintaloja. Siellä esitetään ana elokuvia, siellä käy tasavallan teatterien näyttelijöitä, esitelmöitsijöitä ja selostajia. Tällaisia Kepan kaltaisia asumuksia on tasavallan metsätyömailla puolisensataa. Ne on kaikki rakennettu sodan jälkeen.

"Metsänhakkaajan" nimi on vanhentunut. Tällaisten kylien asukkaita ovat moottorimiehet, sähkösahaajat, koneenkäyttäjät, traktoristit, autonkuljettajat, teknikot, mestarit, työryhmien vanhimmat, opettajat, lääkärit ja kirjastonhoitajat. Havumajoissa asuneet metsänkaatajat kaatoivat puita kirveellä ja vedättivät tukkeja reellä. Nyt on kaikki työt koneistettu lukuunottamatta puiden karsimista. Vihreän kullan virta ei lakkaa päivällä eikä yöllä. Donetsin ja Moskovan alueen kaivokset ja kommunismin suurrakennukset saavat Karjalasta rakennuspuuta loppumattomana virtana.

Vihollisen valapattoinen hyökkäys synnyinmaamme kimppuun vuonna 1941 keskeytti karjalais-suomalaisen kansan rauhanomaisen työn väliaikaisesti. Tukkimiehistä ja kolhoosilaisista tuli Neuvostoarmeijan ja sissijoukkojen sotilaita ja komentajia. Sankarillisessa taistelussa verenhimoista vihollista vastaan karjalais-suomalainen kansa sai yhdessä kaikkien veljeskansojen kanssa suojelluksi synnyinmaansa ja vapauden ja riippumattomuuden.

Meihittämältään alueelta vihollinen tuhosi ja hävitti kaiken, mitä monet sukupolvet olivat luoneet ja alkaan-saaneet. Rauniot jäivät jälelle K[…] humäen ja Kontupohjan kaupung[…] ta ja neuvostovallan aikana rak[…] tuista paperitehtaista.

Mutta neuvostoihmisten luova ja hillitön tahto pyrkiä eteen[…] osoittautui sodan hävittäviä v[…] voimakkaammaksi. Kahdesti ty[…] neet Karhumäki ja Kontupohja [...] nyt kauniimmat kuin ennen. On[…] konepaja ei ole koskaan valmist[…] tuotteita niin paljon kuin nyky[…] Kaikki selluloosa- ja paperite[…] on pantu kuntoon ja tekevät ty[…] täydellä teholla. On avattu u[…] mekanisoituja metsätyömaita, jo[…] ennen sotaa ollut, rakennettu u[…] sähkövoimalaitoksia ja satoja te[…] ta. Sodan jälkeen on tasavall[…] perustettu uusia teollisuusaloja, puutaloteollisuus, kutomateollisuu[…] paljon muita. On avattu Neuvo[…] liito tiedeakatemian jaosto ja [...] dagoginen korkeakoulu. Tasava[…] yliopistossa on oppilaita enem[…] kuin ennen sotaa.

Mutta ei sota enempää kuin mi[…] kaan hävityksen voimat voineet [...] hota neuvostovallan kaikkein su[…] ta saavutusta — neuvostoihmis[…] moraalista ja henkistä voimaa [...] päättäväisyyttä ja tahtoa saada k[…] munistinen yhteiskunta rakenne[…] si.

Sanotaan, että hyvä työ on [...] laulu — se ei onnistu kaikille [...] jokaiselle. Mutta lukiessaan [...] neuvostoihmisten työvoitoista [...] taisi sanoa, että kaikista on [...] työn runoseppiä.

Kolmessakymmenessäviidessä [...] dessa on Karjalais-Suomalainen [...] savalta muuttunut tuntematto[…] Mutta vielä kirkkaampaan kukois[…] seensa se kasvaa viidennen vi[…] tissuunnitelman täyttämisen jäl[…]

Karjalais-Suomalaisen tasav[…] työtätekevät lähettävät puutav[…] kiilleliusketta, puutaloja ja pap[…] Neuvostoliiton suurrakennuk[…] Karjalaisille ja suomalaisille on [...] läheiseksi Kahovka, Stalingrad, K[…] byshev, Pohjois-Krimi, Turkmenia[…] Moskovan tornitalot. Karjalasta [...] tullut venäläisten traktoristien [...] sähkösahaajien kotiseutu, jossa [...] yhdessä karjalaisten ja suomala[…] ten kanssa osallistuvat kommun[…] sen yhteiskunnan rakentamiseen.

SITÄ JA TÄTÄ

Individualisteja

Kahdella pienviljelijällä oli p[…] tilkkunsa aivan vierekkäin, a[…] taan vähäisen kivikon erottam[…] toisistaan. Molemmat olivat k[…] mässä, kumpikin omalla hevos[…] He olisivat voineet kyntää syven[…] jos heillä olisi ollut parihevoset. E[…] maa oli liian raskasta yhden hev[…] kynnettäväksi.

Kyntäessään he olivat tulleet [...] lähelle toisiaan, että he saattoi[…] keskustella kivikon ylitse.

— Kunpa olisi kaksi hevosta, [...] toinen viljelijöistä.

— Jaa'a, vastasi toinen.

— Silloin olisi päässyt pari tuu[…] syvemmälle, virkkoi keskustelun [...] loittanut.

— Kyllä se olisi hyvä, täydensi [...] nen, mutta kun ei ole kuin yksi h[…] nen, niin on tultava toimeen [...] kanssa.

He seisoivat kumpikin auransa [...] hevosensa takana ja tuumailivat.

— Kun ei ole kuin yksi hevo[…] niin siihen saa tyytyä.

— Niin.

He eivät koskaan olisi voineet [...] tella sellaista mahdollisuutta, että [...] sivat valjastaneet hevosensa yhteen [...] että he olisivat kyntäneet toist[…] maat parivaljakolla.

(Ivar Lo-Johansson: Analfabe[…]

PÄIVÄN PAKINA

Ilkeää kaksinaamaisuutta

Industrialistin joulukuun 18 päivän numerossa komeilee etusivulla lehden toimituksen värkkäämä kahdelle palstalle raameihin painettu joulujulistus "Rauhaa — hyvää tahtoa".

Tässä joulujulistuksessa puhellaan joulun vieton historiasta ja tullaan toteamukseen, että nykyään on joulun vietto pääasiassa markkinointia, kuten se onkin.

Lopuksi toimitus sitten toivottaa "Peace on earth and goodwill toward men", joka suomalaisen raamatun käännöksen mukaan kuuluu: "Rauha maassa ja ihmisillä hyvä tahto."

Voitaisiin siis sanoa, että jutussa on ainakin alku ja loppu hyvät, joten sen suhteen ei pitäisi oleman mitään sanomista.

Eikä meille mainitun jutun johdosta mitään sanomista olekaan.

Emme olisi koko juttuun pannut pientäkään huomiota, ellei sen rinnalla olisi komeillut toinen juttu, jossa myöskin puhuttiin rauhanasiasta.

Se oli juttu Wienissä kokoontuneesta maailman kansojen rauhankongressista, missä melkein kaikkien maailman kansojen, rotujen, uskontojen ja poliittisten mielipideryhmien edustajat ovat koolla keskustelemassa kuinka voitaisiin palauttaa rauha maailmaan.

Tässä Wienin rauhankongressia koskevassa uutiskirjoituksessa pyritään ilmeisesti antamaan halveksiva ja tuomitseva leima ihmisille, jotka rohkenevat vaatia rauhaa. Ihmisille jotka rohkenevat vaatia joulutunnuksen "Rauha maassa ja ihmisillä hyvä tahto" käytäntöön sovelluttamista.

Tämän maailman kansojen rauhankongressia koskevan jutun otsikoksi oli värkätty sanat: "Rauhankokous oli meluisa mielenosoitus."

Sen lisäksi, että otsikossa jo pyritään halventamaan rauhanystävien kokousta, johon osallistui lähes 3,000 edustajaa melkein kaikista maailman maista, mm. Yhdysvalloista ja Canadasta, esitetään itse kirjoituksessa vääristeltyä totuutta ja suoraa valhetta.

Tämä "Wienistä lähetettynä" uutisena julkaistu vääristely alkaa paksulla valheella, että "kansainvälinen venäläisten järjestämä rauhankonferenssi otti kummallisen käänteen . . ."

Jokainen aikaansa seuraava ihminen tietää, että maailman rauhanystävien liike ei ole mikään venäläisten liike, eikä maailman rauhanystävien kongressi mikään venäläisten järjestämä.

Uskoisimme Industrialistin toimituksenkin sen tietävän, mikäli sahajauhot eivät ole jo aivan pilalle lämminneitä. Uskottavinta onkin, että toimitus on tahtonut uskollisesti kumartaa Pentagon sotaherroille ja sylkäistä viereisellä palstalla julkaisemalleen "Rauha maassa ja ihmisillä hyvä tahto" toivotukselle.

Samalla se on törkyinen sylkäisy vasten Industrialistin työläislukijain naamataulua, sillä uskallamme olla vakuutettuja, että suurin osa heistä ei ole sodan ja raakuuksien kannattajia.

Harjoitettuaan jatkuvaa lukijainsa etujen pettämistä ja rauhanasian halveksumista ja ahkeroidessaan sotaisten suurliikemiesten liehittelyä, Industrialistin toimitus edellämainitussa "uutiskirjoituksessa" kertoo, kuinka eräs kongressin edustaja, Alexandra Piaggio, kehoitti venäläisiä selostamaan miksi he hylkäsivät Intian laatiman rauhanehdotuksen ja sanoi, että kun "Venäjä julkaisee tietoja toisten maiden aseistuksesta, niin sen tulisi julkaista niitä myöskin omasta aseistuksestaan".

Tämä oli tietääksemme ensimmäinen kerta, kun Industrialisti kertoi lukijoilleen mitään tästä maailman historian suurimmasta ja demokraattisimmasta kokouksesta, kokouksesta jolla on takanaan maailman kansojen suuren enemmistön lämmin kannatus.

Nytkin se, kuten edellä on osoitettu, yrittää tehdä sen halveksuvassa ja harhaanjohtavassa hengessä.

Mutta loppujen lopuksi tuolla kirjoituksella osoitetaan todeksi se, mitä maailman rauhanliikkeen johtaja Joliot-Curie, ranskalainen kuuluisa tiedemies ja maailman rauhanneuvosto kokonaisuudessaan on kongressista sanonut.

Se osoittaa todeksi miten tässä kokouksessa oli jokaisella vapaat mahdollisuudet lausua mielipiteensä, [...] vostella ketä ja mitä katsoi tarpe[…] seksi, kunhan tarkoituksena oli löy[…] tie rauhaan.

Kaikkien ehdotukset ja esity[…] otettiin huomioon, niistä keskus[…] tiin, niitä harkittiin ja niiden pe[…] teella etsittiin ratkaisua, joka [...] johtamaan rauhan turvaamiseen.

Jo rauhankongressin kutsussa [...] hoitettiin kaikenlaisia erilaisia po[…] tisia, uskonnollisia ja muita näk[…] toja omaavia ihmisiä — jotka hal[…] vat rauhaa — lähettämään edustaj[…] sa kongressiin ja esittämään [...] kantansa.

Ja erilaisten näkökantojen esit[…] nen ei suinkaan tee kokousta m[…] sakai.

Se on demokratiaa, se on [...] ainoa tapa löytää tie kansainv[…] kiistakysymysten rauhalliselle [...] sulle.

Sekään ei tarkoittanut mel[…] edellämainittu puhuja, jonka Ind[…] trialistin "uutisessa" sanottiin [...] telleen Venäjää, hyvin "ankar[…] tuomitsi Yhdysvaltoja", kuten [...] tussa uutisessa sanotaan.

Eikä sitä suinkaan ollut sekään [...] korealainen nainen Kung-Yen [...] sai valtavat suosion ja kunnia[…] tukset lähes kolmeltatuhannel[…] edustajalta, selostettuaan mi[…] raakuuksien ja kärsimysten koh[…] Korean kansa on joutunut.

Industrialistin toimitus kui[…] tekeytyy tyhmemmäksi kuin on [...] takseen kumartaa sodanlietsoj[…]

Mutta maailman rauhanliike [...] voittamaan ja Industrialistin t[…] joutuu sodanlietsojain mukana [...] peään. — Kulkuri.

ISRAELIN PUOLAN LÄHETYSTÖ USA:N VAKOILUAGENTUURI

Warsova. — Puola syyttää Warsovassa olevaa Israelin lähetystöä vakoilutoiminnasta ja pyytää lähetystön sulkemista, ilmoitti jouluk. 20 pnä Warsovan radio.

Radion ilmoituksen mukaan Puolan hallitus on lähettänyt nootin Israelin lähetystölle pyytäen jyrkästi lähetystön sulkemista viitaten vakoilutoimintaan sekä siihen, että lähetystön olisi kunnioitettava niitä tapoja ja sitä käytäntöä, joka on hyväksytty noudatettavaksi kansainvälisissä suhteissa.

Israelin lähetystö on toiminnassaan ylittänyt normaalisten diplomaattisten toimien rajat ja käyttänyt väärin diplomaattisia etuoikeuksiaan, sanotaan nootissa. Järjestö on laittomasti esittänyt oikeudellisia vaatimuksia juutalaista alkuperää oleviin Puolan kansalaisiin nähden vieläpä vastoin näiden toivomuksia.

Puolan hallituksen toistuneista varoituksista huolimatta lähetystö on pyrkinyt muodostumaan aatteelliseksi ja organisatooriseksi keskukseksi sionististen järjestöjen toiminnan edistämiseksi, vaikka tällaiset järjestöt jo kauan sitten on likvidoitu Puolassa.

Nootissa sanotaan edelleen, että sionistiset järjestöt ovat aikaisemmin jo edustaneet ulkomaalaista pääomaa ja olleet yhteistoiminnassa amerikkalaisen imperialismin kanssa. Kaikki yritykset sionististen järjestöjen muodostamiseksi tulevat kohtaamaan jyrkkää vastustusta samoinkuin muutkin amerikkalaisen imperialismin välikappaleet, joilla halutaan heikentää rauhanomaista jälleenrakennustyötä Puolassa.

Lopuksi Puolan hallitus esittää vastalauseensa sen johdosta, että lähetystö on kehoittanut Israelilaisia poistumaan maasta.

— Galiano-saari on saanut nimensä espanjalaisesta purjehtijasta. Hän saapui v. 17992 tälle saarelle, joka sijaitsee mannermaan ja Vancouverin saaren välisessä salmessa.

KIITOS . . .

Me allekirjoittaneet haluamme lausua kiitoksemme mr. Wicksille ja myöskin Wicks Limitedille kellojen johdosta, jotka saimme vastaanottaa 25 vuoden palveluksemme ansiosta.

Emeli Harju	Lauri Koski
Felix Saranpää	Antti Kukka
Vilho Järvenpää	Toivo Lahteenmäki
Matti Rintala	Johan Ernest Moore
Heikki Haanpää	George Daubt
Einari Kankaanpää	Mrs. Kreeta Mäki
Uuno Ranta	Arvi Koski

Cochrane, Ont., joulukuun 19 p:nä 1952

ONNITTELUMME SINULLE

MAIJU PIRTTINEN

mieheltäsi, lapsiltasi ja lastenlapsiltasi sekä ystäviltäsi täyttäessäsi 70 vuotta.

Terveyttä ja paljon vuosia lisää toivottavat:

E. Pirttinen	Hilma ja Arvi Storberg
Lapset: Eva, Arttu, Kerttu ja Annu	Impi ja Ville Ilberg
Lastenlapset: Denis, John ja Mary	Katri ja Pekka Mertanen
Emma ja N. Flink	Aino Nieminen
Lydia ja Alex Anderson	Hildur Toivonen
Irja ja George Mattila	Alma ja John Virtanen
A. Erickson	Mr. ja mrs. Saukko
Rauha ja Yrjö Lemberg	Ida Leppälä
H. Nikander	Helmi Mäkelä
Helmi ja Jussi Latva	Bertha Rönkkä
Martha ja Oskari Peltonen	Fanni ja Ville Grönsten
Helga Gronqvist	Mary Mäki
Alma ja Eino Alttola	Tyyne ja Kalle Latva
Elin Kelmänen	Mimmi ja J. Laari
Anna Järvis	Anna Sundsten
Elisa ja Yrjö Rönni	Anna Hyytiäinen
Olga Jokinen	Ida ja Arvi Heikkilä
Siiri ja J. Hill	Fanny ja E. Kolkka
Katri Hytönen	Amanda Kahila
Impi ja V. Tulonen	Taimi ja Ake Nummi
Olivia ja John Toivanen	Salli ja V. Heikkilä
Aino ja G. Gustafson	Seldi ja E. Erkkilä
Helli ja H. Lake	Veera ja V. Salo
Martha ja K. Kujanpää	Aino Kaukola
Lydia ja V. Niemi	Martta Tuovinen
Ilma ja Heikki Rönty	Annikki, Ester ja S. Vickman
	Taimi ja U. Fyhälä
	Hilkka ja T. Jokinen

KIITOS

Tahdon lausua sydämelliset kiitokseni kaikille tovereille ja ystäville järjestämästänne yllätyksestä täyttäessäni 70 vuotta. Kiitos lahjasta kaikille lahjoittajille, myöskin poissaolleille sekä yllätyksen alkuunpanijoille.

Kiitollisuudella,
MAIJU PIRTTINEN

58 Wroxeter Avenue — Toronto, Ontario

Perheen nuoremmille

Daryle Asks Riddles

Dear Setä,

We got out of school today, was I ever glad. In school we didn't have any work all day. In the morning we went to see the Christmas Concert in Miss Pratt's room. After recess they came in to see ours. In the afternoon we had a program in the hallway. I had to read the Christmas story.

The International Co-op Cultural Group had a nice Christmas Concert last Sunday in Fort William and there is going to be another in Port Arthur. I played the piano.

We drew names at school. I got John Bishop's name. I bought him a bow tie. Elmer Kraswich got my name and he bought me comics. I sure am excited about Christmas.

I have to have a permanent tomorrow morning at 11 o'clock and I don't care to have one.

Here are a few riddles:

What creatures in the animal kingdom have the smallest feet?

— The smallest creatures.

What gives us milk and never has but one horn?

— A milk truck.

Thanks for the nice gift and Merry Christmas.

Daryle Anderson,
203 Selkirk Ave.,
Fort William, Ont.

Annette Likes Kamloops

Hello Setä,

Thank you very much for the cute gift that you sent me. I was really surprised when I saw there was mail for me from the Vapaus P. N. page. I really didn't deserve anything.

Kamloops is quite a nice place in my opinion. I like it much better than Golden. Now that hockey games have started we can go to them. I have been learning how to skate for the first time in my life. I didn't know how much fun you can get out of skating until I tried it.

Tomorrow morning we get a social studies exam first period, thrilling thought — and on top of it all socials isn't by any means my favorite subject. One nice thought anyway is the turkey dinner we are going to have at school at noon. Nearly everyone, it seems, is going to buy it, so I imagine they'll have to have two seatings.

Our church Xmas concert is on Friday. I'm in a play but I don't know my part very well as yet.

Oh boy! Only two more days of school. My but the year has flown! I guess I'll end this letter with many thanks for the gift and a Merry Christmas and a Happy New Year to everyone.

Annette Salomaa,
148—8th Ave.,
Kamloops, B. C.

Helena Had A Cold

Dear setä and all the readers and writers of this wonderful page.

I am sorry I haven't written for a long time. I just hadn't got around to writing.

Christmas will soon be here too. Only 8 days to go. I think I am a good girl.

It started to rain today and I have a cold too. I hope you will have a good Christmas. I am in bed. I guess I'll close now. Cheerio.

Helena Norrena,
Vancouver, B. C.

Gloria lukee aapista

Dear Setä,

Paljon kiitoksia joululahjasta ja kortista. Siinä aapisessa on hauskaa luettavaa ja kuvia. Minä olen koittanut sitä lukea ahkerasti. Minulla oli hauska joulu. Joulupukki toi monta pikku lahjaa.

Nyt on kylmä ilma eikä viitsi olla paljon ulkona. Pian on taas joululoma ohi ja alkaa koulu.

Hyvää uutta vuotta kaikille toivoo,

Gloria Halonen,
Sprucedale, Ont.

Sylvia tuntee suomalaiset kirjaimet

Dear Setä,

Paljon kiitoksia kauniista aapisesta ja joulukortista. Äiti ja mummo ovat lukeneet niitä hauskoja juttuja minulle. Kyllä minä osaan kaikki kirjainten nimet hyvin suomeksi.

Meillä oli hauska joulu vaikka aattona satoi vettä ja joulunna satoi kovin lunta. Joulupukki kävi heti kun oli tultu saunasta. Sillä oli pieniä kelloja lakissaan ja se oli oikein "funny".

Meillä on iso kuusi. Äiti, isä ja minä haettiin se metsästä. Papan metsässä on niitä oikein paljon, ettei meinattu tietää minkä olisi ottanut. Toimme kauniin norjan kuusen.

Tänään on jo paljon lunta ja hyvin kylmä ilma. Toivomme, että joki jäätyy pian. Sitten menemme luistelemaan. Kyllä meillä on sitten hauskaa.

Me saimme todistukset koulusta ennen joulua ja saimme kaikki hyvät numerot. Onnellista uutta vuotta Sedälle ja kaikille lapsille.

Sylvia Halonen,
Sprucedale, Ont.

Irene Liked Her Book

Dear setä and all the readers and writers of this page.

How is everyone feeling these days? Well, I got over my mumps. I thank you for the book and the card. I liked the book very much. I haven't had time to write but today I thought I'll write.

I have to go out to a wedding. And tomorrow to the Christmas concert. Today is the first day of my holidays. Christmas is soon here. I haven't time to write anymore. Bye now.

Irene Snojanen,
Vancouver, B. C.

Marilyn Has Been Sick

Dear setä and readers of this page. Now I will write more often because I won't be going to school till Jan. or later. I haven't been to school very much all fall as I have been sick with asthma. The doctor says I have to take a very good rest.

Ronald has been building a hut. He has five rooms in it. Ronald will write to this page soon.

We had snow here for two days. We have had a very sunny and warm fall. Right now it's real warm outside. We haven't had any rain since the beginning of September. The nights here are always cold in the summer.

I can't find Willie verses so I hope to find them for my next letter. Merry Christmas to all my friends, relatives, readers of this page and Setä. Bye.

Marilyn Päivis,
Calgary, Alta.

Allan's First Letter

Dear Setä,

This is my first letter. I will be seven years old March 1st.

I am in grade one. We got good marks on our report cards for Christmas.

Our Santa Claus was very funny. Our presents were nice. I like the pictures in the books Setä sent to my sisters.

Now we have lots of snow. I get nice rides when pappa ploughs the roads. I pile stove wood for my dad.

Allan Halonen,
Sprucedale, Ont.

Toimittajasetä juttelee

Hello tytöt ja pojat:

Kiitos kirjeistänne Marilyn, Irene, Helena, Daryle, Annette, Gloria, Sylvia ja Allan.

Allan on uusi tulokas kirjeenvaihtajain keskuudessa ja me toivomme, että hän viihtyisi hyvin tässä hauskassa seurassa.

Suurkiitos myös niistä lukuisista joulukorteista, joita sedälle tuli eri puolilta maata.

On oikein hauskaa kuulla, että kirjeenvaihtajat tykkäävät niistä kirjoista jotka Vapaudesta lähetettiin tämän osaston kirjeenvaihtajille. Sedän nyt saamat lukuisat kiitokset kohdistuvat todellisuudessa Vapauslehdelle ja niille tämän osaston ystäville, jotka ovat joka vuosi lahjoittaneet "Perheen nuorempien" "pukinrahastoon". Siinä mielessä setä kanavoi niitä kiitoksia.

Toivottavasti niitä kirjoja lukiessa opitaan vähän paremmin äidinkieltämmekin ja se on vielä vanhempainkin hauskaa kun osaa lukea ja kirjoittaa ainakin kahta kieltä.

Hauskaa joululoman loppua ja onnellista uutta vuotta.

Toimittajasetä.

Taikatorvi

Jatkoa

Pentti silmäsi alas ja kuin huiman korkeasta kirkontornista katsoen näki hän tutun maiseman allansa. Tuolla välkkyi meri, valkoinen saaristolaiva saapui juuri laituriin ja laiturilla tungeksivat ihmiset näyttivät pieniltä kuin kärpäset. Kylän polkuja ja Penttiä nauratti, sillä hän oli varma siitä, ettei yksikään noista voinut aavistaa, että hän täällä yläilmoissa keikkui.

Tuolla oli kotitalo karjarakennuksineen ja peltoineen. Pentille tuli haikea olo kun hän näki äidin rientävän kaivolle vedennoutoon. Vedenhaku oli hänen, Pentin urakkana ... Ja hän päätti mielessään, että ...

Näkki keskeytti hänen mietteensä sanomalla:

— Mitä sinä noita maanpäällisiä tuijottelet, lähde Pilvehistä ja Pilvetärtä katsomaan.

He lähtivät taivaltamaan ikäänkuin pumpulipatjalla kulkien kohti komeata valkoisena hohtavaa, monitornista linnaa.

Linnan edessä olevalla niityllä kaitsi pilvineitonen suurta lammaslaumaa.

— Kas kuinka komea pässi, sanoi Pentti osoittaen lauman keskellä käyskentelevää pässiä.

— Koetetaan puskeeko se, sanoi Näkki ja alkoi ärsyttää pässiä.

Pilvipässi polki äkäisenä jalkaa ja sanoi: — Päkä-käkäää! Se peräytyi, otti vauhtia ja antoi Näkille oikein aika puskun kierteisillä sarvillaan. Mukkelis makkelis! Näkki lensi ilmassa komean kaaren, mutta nousi nauraen pystyyn ja sanoi Pentille:

— Otahan sinäkin kyytiä, se ei tee yhtään kipeätä.

Pentti ärsytti vuorostaan pilvipässiä, ja tämä antoi hänelle sellaisen puskun, että hän lensi linnan portille asti. Kummaa vain oli, ettei pässin puskeminen tuntunut sen pahemmalta, kuin jos olisi töytäisty höyhentyynyllä.

— Silmällehän tuonne, oletko mokomaa touhua nähnyt, sanoi Näkki ja osoitti linnan katolle.

Pentti katsoi ylös ja näki kumman näyn. Linnansa katolla hyöri valkoparta Pilvehinen ja kaappasi syliinsä kokonaisen komean tornin. Hän rutisteli sen pilvimöyhyksi, jonka hän viskasi kulkemaan palleropilvenä omia teitään. Hänellä oli matkassaan malja, josta kohosi sakeata höyryä, ja yks', kaks hän pystytti poistetun tilalle uuden.

— Oltiinpahan hieman remonttitöissä, puheli Pilvehinen tultuaan katolta alas. Hän silmäsi Näkkiä ja Penttiä ja virkkoi:

— Mitäs pojat haluavat, soittamaanko tulitte? Astukaa sisään vain, kaipa Pilvetär tarjoo teille jäätelöä.

Pojat seurasivat Pilvehistä ja tulivat avaraan saliin, jonka lattia kiilsi kuin kirkas jää. Pentti ei ollut unissakaan nähnyt mitään niin muhkeata kuin Pilvehisen linnan sali. Keskellä lattiaa solisi kipinöivin pisaroin suihkukaivo, ja laessa soida humisivat sinne eripusetut tuulikanteleet. Katon holvia kannatti sateenkaari, ja kaikki muu oli sen mukaista.

Pentti oli ymmällä kaikesta komeudesta, mutta Näkki oli kuin kotonaan. Hän tervehti tuttavallisesti linnan valtijatarta, laajaan pönkkähameeseen pukeutunutta Pilvetärtä.

Pilvetär vyöryi kuin ruusuinen poutapilvi kohti salin keskellä olevaa pöytää, viittasi pojat luokseen ja sanoi:

— Popsikaa ensin jäätelöä ja soittakaa sitten pelejänne.

Pöydälle oli katettu senkin seitsemääkymmentä lajia jäätelöä. Pojat maistelivat joka lajia ja alkoivat sitten soittaa.

Pentti huomasi käsittelevänsä taikatorvea ikään kuin olisi soittanut sitä vuosikausia. Ja kun he oikein vauhtiin pääsivät, soittivat he niin, että sormet olivat mennä sijoiltaan ja katon kannatinkaari värisi.

Pilvelässä alkoi päivällisaika, ja pienet pyöreät, pumpulihilkkoihin puetut piikaset kantoivat höyryäviä liemimaljoja sisään ja asettivat ne pöydille. Sen jälkeen vyöryi saliin oikea pilvien paraati. Kaiken näköiset pilvet saapuivat suurena hovikuntana ruokailemaan. Tuossa tulla laahusti vettä tihkuva sadepilvi, harmaan alakuloisen syyspilven kera. Purppuraisen iltapilven seurassa purjehti sisään lyijynvärinen ukkospilvi. Sitten saapuivat valkoinen poutapilvi, jääkiteistä kimaltava lumipilvi ja minkä nimisiä ne kaikki mahtoivat ollakaan.

Kukin pilvistä meni pöydän höyryävän maljan luo ja appoi höyryä sisäänsä.

Näkki keskeytti soittonsa ja kuiskasi Pentille:

— Arvaapas, mitä noissa liemimaljoissa on?

— Mistäs minä sen tietäisin, vastasi Pentti.

— Ne sisältävät pelkkää puhdasta sadevettä, selitti Näkki. — Mitään muuta pilvet eivät tarvitse ravinnokseen.

— Kunpa ihmisetkin tulisivat vesivellillä toimeen, huokasi Pentti.

Pilvet lopettivat aterioimisen tultuaan vesihöyrystä kylläisiksi. Muutamat olivat ahmineet sitä niin paljon, että olivat revetä. Ähkien ja puhkuen he vetäytyivät mikä minnekin. Hetken kuluttua kuului joka taholta tasaista huokumista. Pilvelän hoviväki veteli päivällisunta.

Pilvetär kutsui soittoniekat luok-

(Jatkuu)

EI ANTISEMITISMISTÄ VAAN ANTISIONISMISTA OLI KYSYMYS PRAHASSA

Imperialististen suurvaltojen vakoiluverkoston paljastuminen äskettäisessä Prahan oikeudenkäynnissä sai länsimaiden keltaisen lehdistön syyttämään mitä mielikuvituksellisimpia parjauksia kansandemokraattista Tshekkoslovakiaa vastaan. Mm. yrittävät nämä lehdet saada lukijansa uskomaan, että kansandemokratioissa olisi alkamassa juutalaisvainojen, antisemitismin aikakausi.

Ranskalainen taantumuslehti ulkoministeriön äänenkannattaja "Le Monde" kuitenkin toteaa, että tässä "länsilehdistö on iskenyt harhaan". Lueteltuaan joukon tosiasioita, jotka osoitavat puheiden antisemitismistä olevan pötyä lehti huomauttaa:

"Miten voidaan sitten Prahassa tapahtunut selittää. Aivan yksinkertaisesti siten, että sekotetaan toisiinsa antisemitismiä ja antisionismia."

Viime toukokuussa piti Israelin kommunistinen puolue edustajakokouksensa, jossa sen pääsihteeri S. Mikunis selvitteli sionismin olemusta. Hän sanoi mm., maan kommunistien pitäneen ja pitävän sionismia kansalliskiihkoisena, porvarillisena ja taantumuksellisena aaterakennelmana, josta viime vuosina on muodostunut USA:n ulkoministeriön "juutalainen" äänitorvi. Kosketellessaan Israelin hallituksen lakiesitystä, jonka mukaan sionistijärjestö saisi erikoisaseman maassa, Mikunis sanoi:

"Aivan ilmeisesti on tämän esityksen takana USA:n ulkoministeri, joka yrittää hankkia itselleen vielä yhden välineen Israelissa, jolla voisi sekaantua maamme sisäisiin asioihin. Esityksen mukaan annettaisiin sionistijärjestöille ja "Jewish Agencylle" miltei hallitusmainen asema valtion hallituksen rinnalla sellaisine poikkeuksellisine viranomaisineen ja oikeuksineen, jotka eivät käy yksiin Israelin itsemääräämisoikeuden kanssa."

"Mapam-johtajien, jotka niin mielellään puhuvat marxilaisuudesta, pitäisi tietää, ettei juutalaiskansan etujoukko ole hyvinvoivien New Yorkin järjestö Wall Streetiltä ja heidän halpamaiset apurinsa Mapaim (oikeistososialidemokratian) johdossa, vaan vallankumouksellinen työväki." — DLP.

Torontón osaston ohjelmakokous tammik. 4 pnä

Toronto. — CSJ:n paikallisen osaston viimeksi pidetty kokous velvoitti osaston johtokunnan järjestämään ylimääräisen kokouksen järjestön tp k:n äskeisen täysistunnon päätösten käsittelyä varten. Tätä päätöstä noudattaen on johtokunta yhdessä valistustoimikunnan kanssa järjestänyt siten, että tämä kokous tullaan pitämään sunnuntaina tammikuun 4 pnä kello 4 ip. Don-haalilla.

Tässä kokouksessa ei tulla käsittelemään mitään osaston "juoksevia asioita". Valistustoimikunnan taholta esitetään alustus k.o. päätöksistä ja niistä keskustellaan paikallisen tilanteen valossa, katsotaan mitä korjauksia toimintamme vaatii ja miten ne voidaan parhaiten saavuttaa.

Keskustelun ohella tullaan tilaisuudessa esittämään joitain filmejä, joiden nimistä ja laadusta tämän kirjoittajalla ei ole vielä lähempää tietoa, mutta ehkä niistä vielä ehditään tiedottamaan. Kahvia tietenkin tarjoillaan. Tilaisuudesta muodostuu siis ohjelmakokous, joita meillä ei ole ollutkaan pitkiin aikoihin. Kaikkia osaston jäseniä kehoitetaan huomioimaan tämä tilaisuus ja järjestämään asiansa siten, että voivat osallistua siihen. — g.

Kaikki Toronton osaston jäsenet kokouksiin 4-6 pnä

Toronto. — CSJ:n paikallisen osaston ohjelmakokous pidetään Donhaalilla sunnuntaina tammikuun 4 pnä kello 4 iltapäivällä. Tässä kokouksessa tullaan keskustelemaan Järjestön tpk:n äskeisen täysistunnon päätöksistä. Valistustoimikunta järjestää alustuksen keskustelulle.

Tilaisuudessa esitetään myöskin filmejä, Suomesta ja mahdollisesti muistakin maista, joten tilaisuudesta tulee epäilemättä muodostumaan mielenkiintoinen.

* * *

Ja seuraavana tiistaina, tammikuun 6 päivä kello 8 illalla on sitten osaston varsinainen kuukausikokous. Siellä tullaan esittämään lopullinen raportti Tarmolan kesäleirin toiminnasta viime kesän aikana. Siellä tullaan myöskin keskustelemaan siitä, että rakennetaanko Tarmolaan uusi ravintola.

Tämä tosin ei ole aivan uusi kysymys. Sitä on jonkun verran jauhettu n.s. "tupakkajuttuna", mutta nyt se tulee vakavamman keskustelun alaiseksi. Tulkaa lausumaan mielipiteenne kysymyksestä. — g.

Kirkonmies syyllinen bingopeliin

Hamilton, Ont. — Täkäläisessä poliisioikeudessa julistettiin äskettäin romanialaisen kirkon johtokunnan varapuheenjohtaja Nicholas Cupick syylliseksi arpajaishommaan suurisuuntaisen bingopelin harjoittamisen johdosta. Oikeudessa todettiin noin 5—6,000 henkeä osallistuneen bingopeliin, jossa oli palkintona mm. auto ja $500. Kirkon sanotaan saaneen pelistä voitoksi $2,603. Tuomion julistaminen jätettiin myöhemmäksi.

Vorobjev tempaisi uuden ennätyksen

Moskova. — Joulukuun kolmannella viikolla täällä suoritetuissa painonnostokilpailuissa tempaisi Arkadi Vorobjev keskisarjan uuden maailmanennätyksen 135 kg. Entinen maailmanennätys oli 130,5 kg.

Lauri Lahtinen kuoli joulupäivänä sydänhalvaukseen

Toronto. — Lauri Lahtinen — tunnettu nimellä Hiljanen Lasse — kuoli joulupäivänä katuvaunussa sydänhalvaukseen. Hautaus toimitettiin joulukuun 27 pnä kello 11 ap. Thompsonin hautaustoimistosta.

Suuri joukkokokous Rosenbergien pelastamiseksi Torontossa

Toronto. — Rosenbergien pelastamiseksi valittu komitea järjestää suuren joukkokokouksen Massey-haallin sunnuntaina tammikuun 4 päivä kello 8 illalla. Kuten uutistiedot osoittavat ovat kaikki yritykset Ethel ja Julius Rosenbergin pelastamiseksi oikeudellista tietä epäonnistuneet. Huolimatta siitä, että ainakin osa todistajista, jotka oikeudessa todistivat Rosenbergejä vastaan, ovat sen jälkeen tunnustaneet valehdelleensa oikeudessa, on Rosenbergit määrätty poltettavaksi sähkötuolissa tammikuun 12 päivänä alkavalla viikolla.

Ainoa keino Rosenbergien pelastamiseksi sähkötuolista nyt on yleisen mielipiteen painostus. Presidentti Trumanilla on valtuudet tuomion täytäntöönpanon ehkäisemiseen ja uuden kuulustelun myöntämiseen. Painostus on saatava niin voimakkaaksi, että hän on pakotettu kuulemaan kansan ääntä ja käyttämään näitä valtuuksiaan. Tässä tarkoituksessa on tämäkin joukkokokous kutsuttu (samanlaisia kokouksia pidetään kaikissa suuremmissa keskuksissa) ja kaikkia oikeutta rakastavia kansalaisia pyydetään osallistumaan siihen. — g.

Pelastusarmeija tiedustelee

Pelastusarmeijan kautta etsivät omaiset tietoja seuraavista suomalaisista:

Konttinen, Sofia Helena: syntynyt v. 1885 Maaningalla ja asunut 22 vuotta sitten Montrealissa. Sukulaiset tiedustelevat.

Lampi, Urho Henrik: syntynyt 50 v. sitten Ähtärissä, vanhempien nimet Kalle ja Maria Lampi. On ollut Torontossa. Sisko Alma tiedustelee.

Linna, Kaarlo Kustaa: syntynyt v. 1892 Rautiossa, on asunut Port Arthurissa. Sukulaiset tiedustelevat.

Ostman, Johannes: syntynyt Sarkamossa 50 vuotta sitten. Vanhempien nimet Karl ja Vendla Ostman. On ollut Kirkland Lakella. Veli Alfred tiedustelee.

Verta, Kalevi: On hiljattain asunut Port Arthurissa. Äiti haluaisi kuulla.

Kehoitamme asianomaisia henkilöitä kääntymään pelastusarmeijan puoleen, jonka päämajan osoite on: The Salvation Army, 538 Jarvis St., Toronto 5, Ont.

Kaksi suomalaista kuoli joulun aikana Port Arthurissa

Port Arthur, Ont. — Joulun aikana kuoli täällä kaksi tunnettua suomalaista sydänhalvaukseen.

Tiistaina kuoli aivan odottamatta Kaarlo H. Riihonen 49 vuoden vanhana. Hän tuli Suomesta 25 vuotta sitten ja asui kaupungissa ja ympäristöllä. Vainaja oli kirvesmies ja kuului alansa unioon. Hänet haudattiin lauantaina Riverside hautausmaahan.

Perjantaina varhain aamulla kuoli äkillisesti John Paul 64 vuoden ikäisenä. Vainaja oli syntynyt Rovaniemellä, Suomessa ja tuli tänne Yhdysvaltain kautta. Hän oli ollut Port Arthurissa 36 vuotta josta ajasta 27 vuotta taksa-auton ajurina, jossa työssään oli vielä koko edellisen päivän, joulupäivän. Nuoruudessaan oli Paul-vainaja v.- ja u.-seura Iskun jäsen ja harrasti erikoisesti painia. Hänet haudattiin maanantaina.

Häntä muistamaan jäi lähinnä vaimonsa Veera ja tytär Mildred ja hänen poikansa sekä suuri tuttavapiiri. — ATH.

— Vuonna 1951 saatiin Canadassa tupakanviljelysalueilla keskimäärin 1,392 paunaa tupakkaa eekkeriin alalta, mikä on tähänastinen ennätys.

William Kosken
MUISTOLLE
Kuoli joulukuun 31 pnä 1951

Elo tyhjältä tuntuu nyt minulle,
niin kylmältä talven tuulet.
Olet poissa sä puoliso parhain,
sydämeni kaihoten sua kaipaa.

Hilma Koski,
Sault Ste. Marie, Ont.

MATTI ALASEN
MUISTOLLE
Sai surmansa tulipalossa joulukuun 24 pnä 1951.

Mennyt on vuosi siitä hetkestä,
kun luotamme läksit läksi pois.
Muistosi säilyy ikuisesti
mielissämme.
Sinua aina kaipauksella
muistamme,

Lapsesi Vilho ja Veikko perheineen,
Helen ja Harvey sekä veljesi
Mikko ja Herman.

Surulla ja kaipauksella ilmoitamme, että rakas äitimme

VAPPU NIUKKANEN

kuoli kotonaan Whitefishissa lokakuun 13 p:nä 1952. Hän oli syntynyt Suomessa Kaukolan pitäjässä, Viipurin läänissä, joulukuun 15 päivänä 1867. Hänet saatettiin viimeiseen lepoonsa 17 päivä lokakuuta 1952 Whitefishin hautausmaahan.

Suremaan jäi kaksi tytärtä puolisoineen, Anni ja Oscar Setälä ja Mary ja Otto Setälä Whitefishissa, sekä sukulaiset ja laaja tuttavapiiri Suomessa ja tässä maassa.

Sua jäimme murheella kaipaamaan,
oi armahin äiti kulta.
Uupuen uinahdit meiskeistä maan,
elonkaaresi katkesi sulta.
Oli pitkä ja vaikea elosi tie,
vaan syömesi kulta ei himmennyt lie
On muistosi kaunis kun siunaus,
ei koskaan tää katoa kaipaus.
Tyttäresi Anni ja Mary.

Ansaittu on lepo, rauha,
jälkeen pitkän päiväntyön.
Olkoon unes tyyni lauha,
tuntusessa tuonen yön.
Vävysi Otto ja Oscar.

Lepää rauhassa vaivaistosi täti.
Vilho.

KIITOS

Lausumme sydämelliset kiitokset kaikille jotka ystävällisesti auttoivat meitä suuren surumme hetkellä. Kiitos kauniista kukista, joilla koristitte äitimme hautakummun. Kiitos kantajille, H. Ellmenille puheesta, Yrjö Passille runosta, Elina Sandholmille kauniista muistosanoista ja Ainille, Violalle, Tyynelle ja Auralle laulusta. Kiitos emännille jotka auttoivat kahvitarjoiluissa ja naapureille jotka niin monella tavalla antoivat apuaan tämän surujuhlan aikana. Kiitos kaikille ystäville, jotka niin suurilukuisina saavuitte saattamaan äitiämme hänen viimeisellä matkallaan.

OMAISET

Lähettäkää Vapauden Joulunumero
YSTÄVILLENNE JA SUKULAISILLENNE
SUOMEEN
Tämän juhlanumeron lähetämme 25c postikuluineen
Lähettäkää lehtemme konttoriin selvät nimet ja osoitteet
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P. O. Box 69 - Sudbury, Ontario

Englanninkielen opiskelunurkka

☆ ☆ ☆

NIMISANOJEN MONIKKO

Kuten jo aikaisemmin on todettu on nimisanojen suhteen yleisimpänä sääntönä se, että monikkomuoto muodostetaan lisäämällä s sanan jälkeen. Tähän sääntöön on olemassa kuitenkin paljon erilaatuisia poikkeuksia, joita olemme esittäneet jo kahteen kertaan. Seuraavassa on lisää poikkeuksia tähän sääntöön:

A goose (ä guus) hanhi
Two geese (tuu giis) kaksi hanhea
A tooth (ä tuuth) hammas
Three teeth (thrii tiith) kolme hammasta
A mouse (ä maus) hiiri
Four mice (four mais) neljä hiirtä
A sheep (ä shiip) lammas
Five sheep (faiv shiip) viisi lammasta.

SANOJEN SUKU

Englanninkielen sanat, jotka merkitsevät miehiä, ovat suvultaan maskuliineja (he) ja sellaiset sanat, jotka merkitsevät naisia, ovat feminiinejä (she). Kaikki muut sanat ovat neutreja (it.) Kuitenkin ovat usein isompain eläinten nimet, kuten horse (hors — hevonen) ja dog (daag — koira) suvultaan maskuliinejä ja cat (kät — kissa) ja mouse (maus — hiiri) feminiinejä.

Muutamia esimerkkejä. Maskuliineja ovat mm: Boy (boi) poika, count (kaunt) kreivi ja cock (kaak) kukko.

Feminiinejä ovat mm: Girl (görl) tyttö, countess (kauntes) kreivitär ja hen (hen) kana.

Neutreja ovat mm: Book (buk) kirja, house (haus) talo ja country (kantri) maa.

Edelleen on huomattava, että laivojen nimet ovat yleisesti feminiinejä, kuten myöskin ovat eri maiden nimet. Siis tähän tapaan: When does she leave? (vhen daz shi liiv) milloin se (laiva) lähtee. Old England is dear to her children (ould ingland is diir tu hör tshildren) vanha Englanti on rakas lapsilleen.

Usein merkitään feminiini sitä osoittavalla päätteellä, kuten esim.:

Actress (äktres) näyttelijätär
Heiress (eeres) perijätär
Poetess (pouetes) runoilijatar

Englanninkielessä ei ole kuitenkaan sellaista sanaa kuin opettajatar sillä se, kuten monet muutkin naista tarkoittavat nimisanat ilmaistaan seuraavalla tavalla:

Female teacher (fiimeil tiitshör) naisopettaja
Female cook (fiimeil kuk) naiskokki
Female servant (fiimeil sörvant) naispalvelija

VIIKON SANAT

Annamme jälleen opittavaksi viikon sanat — kaikki teonsanoja. Opetelkaa nämä ja aikaisemmin opittaviksi esitetyt sanat varmasti sillä niin pian kun olemme päässeet näistä läksyistä, joutuvat ne uudelleen opetuksen kohteeksi, kun niitä ryhdytään taivuttamaan.

Get (get) saada
Give (giv) antaa
Go (gou) mennä, lähteä
Grind (graind) jauhaa
Grow (grou) kasvaa
Hang (häng) riipustaa, hirttää
Hide (haid) kätkeä
Hit (hit) iskeä, osua
Hold (hould) pitää, omata
Hurt (hört) loukata
Keep (kiip) pitää, säilyttää
Kneel (niil) polvistua
Know (nou) tietää, tuntea
Lay (lei) asettaa, panna
Lead (liid) johdattaa, ohjata
Lean (liin) nojata
Leap (liip) hypätä
Learn (lörn) oppia
Leave (liiv) lähteä, jättää
Lend (lend) lainata
Let (let) antaa, sallia
Lie (lai) valehdella
Lose (luus) irroittaa, kadottaa

UUDEN VUODEN VALVOJAISET
710 Fulford St., Montreal, Que.
JOULUKUUN 31 PÄIVÄNÄ
KELLO 9—3 AAMULLA
Uuden vuoden malja y.m.
TERVETULOA! CSJ:n Montrealin osasto

HUOMIO! KUULUISA HUOMIO!
Carl Hendricks - Joukko-Hypnotisti
esiintyy
DON-HAALILLA, TORONTOSSA
Perjantaina, tammikuun 9 päivänä 1953
• Ensimmäinen näytös klo 7.30 illalla • Toinen näytös kello 9 illalla
KASVATTAVAA! KEHITTÄVÄÄ! TERVETULOA!
(20-31)

WORKERS' CO-OPERATIVE OF NEW ONTARIO LIMITED
• TIMMINS • SOUTH PORCUPINE
• KIRKLAND LAKE • CONNAUGHT

SWEDISH AMERICAN LINE
Matkustakaa SUORAAN CANADASTA
7 LAIVAVUOROA SUORAAN
1953 HALIFAXISTA Göteborgiin,
josta erinomaiset yhteydet kaikkialle SUOMEEN.
M. S. STOCKHOLM
TAMMIK. 27 — SYYSK. 23
HELMIK. 22 — LOKAK. 20
MAALISK. 25 — MARRASK. 15
JOULUK. 11
Alimmat hinnat: Turistiluokka $195; Ensimmäinen luokka $285.
KAIKKI HYTIT MEREN PUOLELLA
VAIN 2 TAI 4 HENGEN HYTTEJÄ
Tuokaa ystävänne ja sukulaisenne Amerikkaan Ruotsin Amerikan Linjan kautta.
Kääntykää paikallisen asiamiehenne puoleen.
SWEDISH AMERICAN LINE
1255 Phillips Sq. MONTREAL 2, QUE. — 470 Main St. WINNIPEG, Man.
Union Bank Bldg. CALGARY, Alta. — 71 Upper Water St. HALIFAX, N. S.

SAL:n lahjapaketeissa on vielä 4 paunaa kahvia

New York. — Amerikan suomalaiset, jotka vakituisesti lähettävät lahjapaketteja ystävilleen ja sukulaisilleen Suomeen, ovat varmaan huomioineet, että Suomen hallituksen antamilla uusilla määräyksillä on vähennetty kahvimäärää, jonka voi lähettää lahjapaketissa Suomeen.

Uudet määräykset eivät kuitenkaan koske siihen pakettivarastoon, joka Ruotsin Amerikan Linjalla (SAL) on nykyään varastoituna Suomessa. Se ei myöskään ulotu niihin paketteihin, jotka jo on tilattu SAL:ltä ja lähetetty Suomeen.

Edellämainitusta syystä voivat tämänkin lehden lukijat edelleen lähettää omaisilleen lahjapaketteja, jotka sisältävät saman kahvimäärän kuin tähänkin asti. Se voi jatkua niin kauan kuin SAL:n varasto Suomessa riittää. Ottakaa huomioon tämä tilaisuus.

Kun nykyinen Suomessa oleva kahvivarasto on loppunut, laskee SAL uuden pakettilajin liikkeeseen, jotka ilmoitetaan samoin kuin aina ennenkin. Uusi pakettimalli, kuten entisetkin, antaa täyden mitan ja tuottaa iloa vastaanottajille vanhassa maassa. — SAL.

Jack Hautalan muistolle

Salmon Arm. — Tuntui aivan uskomattomalta, kun tuli surusanoma, että Jack Hautala on äkkinäisen kuoleman kautta muuttanut pois joukostamme. Uskomattomalta se tuntui siksi, kun ei ollut kulunut pitkää aikaa siitä, kun hänen kanssaan keskustelimme terveyssuhteista ym. kysymyksistä. Hän sanoi silloin olevansa niin hyvässä terveydessä kuin on koskaan ollut. Tieto hänen kuolemastaan tuntuikin siksi mahdottomalta todeksi uskoa.

Hautaus toimitettiin Salmon Armin hautausmaahan jouluk. 16 pnä, sukulais- ja tuttavajoukon saattamana.

Väsymättömänä Liekin ja Vapauden asiamiehenä toimi Hautala kuolemaansa saakka. Usein saimme myöskin lukea Jackin joustavia ja miellyttäviä kirjoituksia Vapauden ja Liekin palstoilta. Hän osallistui mm. Liekin kirjoituskilpailuihin.

Nyt on hänen päivätyönsä päättynyt. Perhe, sukulaiset ja suuri ystävien ja tuttavien joukko tulee kunnioittamaan hänen muistoaan. — J. L. K.

Port Arthur suurin Canadan suomalaisten asutuskeskus

Ottawa. — Canadan tilastollisen toimiston julkaisemat tiedot viime vuoden kesäkuussa toimitetun yleisen väenlaskun tuloksista yli kymmenen tuhatta asukasta käsittäneistä kaupungeista, kauppaloista ja kylistä, osoittavat Port Arthurin olleen Canadan suurimman suomalaisten asutuskeskuksen. Näissä yli 10,000 asukasta käsittäneissä asutuskeskuksissa oli suomalaista väestöä seuraavat määrät:

Port Arthur	3,720
Toronto	2,880
Vancouver	1,583
Sudbury	1,478
Sault Ste. Marie	1,057
Fort William	933
Montreal	723
Timmins	609
Hamilton	290
Winnipeg	221
Edmonton	220
Calgary	216
Windsor	206
New Westminster	156
Rouyn	127
St. Catharines	110
Sarnia	98
Regina	71
Ottawa	66
Verdun	62
Saskatoon	62
Victoria	55
Oshawa	48
Westmount	46
North Vancouver	43
Moose Jaw	37
St. John, N. B.	29
Niagara Falls	26
North Bay	22
Peterborough	22
Pembroke	19
Trail	17
St. Thomas	12
St. John's, Nfld	12

Edellämainitusta luettelosta puuttuu vielä sellaisten huomattavien suomalaiskeskusten suomalaisten asukkaiden lukumäärä kuin ovat Teck township (Kirkland Lake), Copper Cliff, Geraldton, Burnaby, Val d'Or, York township ine. Niistä saadaan tiedot myöhemmin.

Sadon arvo v. 1952

Ottawa. — Canadan tilastollinen toimisto on arvioinut Canadan tämän vuoden sadon arvoksi noin 2,400 miljoonaa dollaria eli lähes 300 miljoonaa suuremmaksi kuin edellisen vuoden siihenastinen ennätysarvo.

LÄÄKÄRI PELASTI KUOLLEEN MIEHEN HENGEN
Odottaessaan kotiin pääsyä sairaalasta missä hänet julistettiin "kuolleeksi", 74-vuotias James Breadbent Taylor keskustelee tuttaviensa kanssa sairaanhoitajattaren Audrey Lappin pitäessä puhelinta vuoteen reunalla. Mr. Taylor, vanhuudeneläkkeellä oleva lakimies, loukkaantui viime lokakuussa tapahtuneessa auto-onnettomuudessa. Toissa viikolla rupesi veri hyytymään hänen aivoissaan ja hänen lääkärinsä David Pratt määräsi suoritettavaksi hätätilaleikkauksen. Nukutusainetta annettaessa potilaan sydän lakkasi toimimasta. Toimien nopeasti tri Pratt viilsi potilaan rinnan auki, työnsi kätensä sisään ja rupesi puristelemaan sydäntä. Vaikka sydän oli toimimatta vain puolitoista minuuttia, lääkärin täytyi työskennellä 40 minuuttia ennenkuin sydän rupesi normaalisesti toimimaan. Myöhemmin tiedusteltaessa hänen kokemuksistaan, tämä läkkäänpuoleinen mies selitti: "Minä en tiedä mitään muuta kuin sen, mitä minulle on sairaalassa kerrottu. Minä en tiedä miltä tuntuu olla kuolleena, sillä katsokaas, kun sydämeni lakkasi toimimasta, minua ei enää ollut."

Tärkeällä asialla

Kirj. Veikko Martikainen

Heikkilän pientilän isäntä on sydämistynyt sydänjuuriaan myöten tullessaan karjarakennuksestaan syyskuisena sunnuntaiaamuna. Sydämistymisen syyt ovat monet, mutta Heikkilän isäntä ei tarvitse monia eikä monenlaisia syitä, kun hän on valmis purkamaan kiukkua ainakin kotiväkeen. Taloudellisena miehenä hän ei voi olla kiukustumatta taloudellisesta epäonnesta ja sattumuksista, joita pienemmässäkin maataloudessa tapahtuu joka päivä.

Ne ovat tahallisia turhia menoja ja johtuvat velttoudesta ja aiheuttavat suoranaista rahallista menoa, on Heikkilän isännän tapa asia tulkita. Vaikka tapahtunut olisi taloudellisesti merkityksetön ja sen etukäteen ehkäiseminen olisi ollut sula mahdottomuus ja vaikka se olisi johtunut isännän itsensä virheestä, tietää se pienempää tai suurempaa ukkosilmaa Heikkilän muun väen, emännän ja kahden pojan korville kuultavaksi. Nyt oli mielen myreyteen kaksi syytä, toinen pojista oli käynyt lauantai-iltapäivällä myllyssä ja melkein uusi kenkä oli pudonnut Putte-ruunan jalasta ja jäänyt tielle. Tapaus oli selvä satamarkkasen menetys. Pojan huolellisuus ja tasainen ajo olisivat tehneet satamarkkasen säästön. Lehmille heiniä viedessään hän oli huomannut Mansikin vaillla härkää olevan. Kyllä se pitääkin olla kirottua, kun tuotakin käytettiin sillä Kankkusen härällä, jonka se on myynyt teuraaksi. Ilmainen uusinta ei tule kysymykseen, vie lehmä toiseen taloon härälle ja se on kaksisataa markkaa puhdasta käteistä rahaa. Huolimattomuutta, ovathan Kankkuset sanoneet, että he myyvät härän; olisi pitänyt käyttää Ylitalossa ja kaksisatanen olisi säästetty.

Heikkilän isännän sisällä kipinöitsi ja poltti kuin olisi tuhat muurahaista ollut pystyn kippuraisena voitelemassa hänen sisälmyksiään. Oli tulossa ukkosta ja vahvasti ukkosta!

Isäntä tassutteli pirttiin ikäänkuin vieterin voimalla, niinmekaanisesti oli viha saanut hänen käyntinsä ja työn runteleman kumaran ruumiinkin se oli oikaissut ja rinta pullotti oudosti kuin väkisin ulostyönnettynä.

Tupaan astuttuaan isäntä istui pöydän päässä olevalle penkille ja aloitti tuhansia kertoja kuullun purkausoperaation emännän hääriessä hellan seutuvilla eineenlaittotouhuissa.

— Ei se tämä mökinpito kannata, kohta ollaan maantien hyvinä.

— No mikäs taas on tullut? ihmetteli hyväluontoinen emäntä.

— Lehmästä menee uusi astutusraha ja poika on pudottanut Putelta kengän ja sinä huoleton luulet sitä että ei se ole mitään.

— No sitäkös se vain olikin, naurahtaa emäntä ja jatkaa: Talonpojille ja liikemiehille ne vahingot tulevatkin eikä kulkumiehille. Älä nyt tuollaisella kiusaa itseäsi näin sunnuntaiaamuna ja kun on noin sievä ilmakin.

Isännän muoto julmistuu moisesta huolettoman puheesta.

Mutta etejsestä kuuluu kiireisiä askeleita ja ovi tempaistaan auki ja touhukkaana astuu pirttiin kolmen kilometrin päässä asuva naapuri Pirttikosken Fredrik, vaikka häntä vain Reetiksi kyläläiset kutsuvat.

Huomenta, päivää, huomenta, touhuaa tulija ja kättelee emäntää ja isäntää.

— Päivää, saa isäntä vaivoin sihistyä vihan pingoittamien huulien välistä.

— Mikäs sinua lennättelee noin aamupäivästä, puhelee emäntä hymyillen.

— Kuljen tärkeällä asialla. Kerään nimiä Maailman Rauhanneuvoston vetoomukseen. Tarkoitus on estää uusi maailmansota. Tässä vetoomuksessa maailman kansat tulevat vaatimaan rauhansopimusta viiden maailman suurvallan välille, Amerikan Yhdysvaltojen, Neuvostoliiton, Kiinan Kansantasavallan, Ison-Britannian ja Ranskan kesken. Kehottelen hyväntahdon ihmisiä yhtymään vetoomukseen.

— Vai niin! Vai niin! alkaa Heikkilän isäntä, vai olet sinäkin kommunistien agentti ja kätyri! Vai rauhanvetoomukseen; — eipä olisi uskonut sinua Pirttikosken Reeti, että olet noin tyhmä. Vanha mies häpiä, vankilaan sinut pitäisi viedä.

— Voi, mitä sinä Kalle! koettaa emäntä hillitä raivostunutta isäntää.

— Suu kiinni, akka. Meillä ei vetoomuksiin kirjoiteta, ei kukaan, ei yksikään.

Pojat kuultuaan isännän korotetun äänen saapuvat kamarin puolelta yöteloilta ja tervehtivät hymyillen vierasta.

— Niin asia on, keskustelin ellen asiasta Isonpuuhaaran isännän kanssa ja hän sanoi tämän asian tietävänsä ja sanoi olevan koko rauhanasian kommunistien homma. Hän kielsi siihen yhtymästä.

Pirttikosken Reetin, kylän tunnetuimman uudisraivaajan, veret alkavat lämpimänä virrataa jäsenissä. Kuhmuiset suuret kourat, joiden puristuksessa koivuinen kuokanvarsi on kokenut miljardit ilmalennot hänen raivatessa toistakymmenen hehtaarin suoalueen hedelmälliseksi viljelysmaaksi. Voima virtailee käsivarsia myöten alas aivan kuin ennen nuorena, kun suoraiviolla oli edessä suuri suomätäs, jonka keskellä tukeva honganka̋nto.

— Vai niin sinä sanot. Totta on, että kommunistit ovat rauhan kannalla, en ole yksin heidän "agenttinsa", vaan olen rauhan agentti. Olen kiitollinen kommunisteille siitä, että he puolustavat rauhaa. Eikö rauha ole hyvä kaikille, jotka kärsivät sodasta? Etkö ole lehdistä ollenkaan katsonut niitäkirjoituksia ja lukuja, joissa sanotaan, ettei elintasoa voida nostaa, koska sota rappioitti kansantalouden? Verot nousevat sotakorvauksien ja jälleenrakennuksen, invalidihuollon, leskien ja orpojen eläkkeiden takia. Maatalous on rappeutunut sodan takia. Etkö ole lukenut tällaista? Kuka nämä maksaa? Me talonpojat ja työläiset. Me sitä ollaan, jotka kärsimme sodan kärsimykset ja maksamme sodan laskut. Kitisemme veroista, talouden kannattamattomuudesta. Mielestäni sota on meille talonpojille ja työkansan ihmisille järjettömyys, joka on estettävä.

Vai uskot sinä Isonpuuhaaran isäntää! Etkö muista, kuinka hän pakkohakkuumääräyksillä hakkautti meidän ja teidän poltopuumetsät pilkemyllynsä raaka-aineiksi ja omat metsänsä säästi. Osteli autoja, rakennutti betoninavetoita ja kasvatti pankkitiliään ja vatsaansa. Heinämme määräsi armeijan ottoon, ja kun meillä ei ollut varaa luovuttaa, oli meidän maksettava visimarkkaa helhäkilosta, kun hän luovutti muka meidän puolestamme armeijan käyttöön. Pilkemyllynsä, joka nyt seisoo, isäntä tahtoo saada taas rahaa jauhamaan ja sen takia hän kulkee sodanasialla. Sota estää meidän taloutemme edistymistä ja vie työmiehen toimeentulon paranemisen mahdollisuuden, saattaa kärsimyksiä aikaan ja ennenaikaiseen hautaan miljoonat ihmiset. Sen takia olen edistyksen agentti, koska rauha antaa kaiken paremman elämän mahdollisuuden. On totta, että edistyksen ihmiset ovat aina saaneet kärsiä edistyksellisen tietonsa takia. Sokrateet, Galileit ym. ovat kärsineet ja nykypäivien kommunistit ovat saaneet kärsiä sen takia, että he tahtovat tämän sota- ja pulajärjestelmän tilalle paremman talousjärjestelmän. Minut saavat vangita, mutta sittenkin olen rauhan puolella ja työskentelen rauhan hyväksi. Olen asettanut tavoitteeksi kerätä tämän koulupiirin alueen ja teen sen. Reeti on puhunut yhteen painoon. Nyt hän pitää tauon, kouraisee lakkiansa ja sanoo: Hyvästi vain, on jo kiire. Käykää meillä kyläilemässä.

Pirttikosken Reetin askeleet ovat keventyneet. Hän on saanut vastustusta ja hän on aina kasvanut vastusten tullessa.

— Kuulepas, Kalle, kyllä sinä nyt teit väärin, vaikeroi emäntä, — miten sinä noin?

— No panehan pannu tulelle. Minä huudan hänet takaisin tuosta akkunasta, tuossa on vielä pyöräänsä ottamassa sanoo isäntä jo.

— No äläpä pidä sitä ainaista kiirettä. Tulehan takaisin, muija keittää kahvit, niin mietitäänpä asiaasi. Tärkeähän tuo tuntuu asiasi olevan. Eipä tiedä vaikka nimiä listoihisi tulisi.

Niinpä juotiin kahvit, juteltiin kesän antimista, pellosta ja karjasta; ja kun kaikki olivat vetoomuksen allekirjoittaneet sanoi Heikkilän isäntä:

— Sanopas, Reeti, mistä sinä tuollaiseksi asianvalkaisijaksi olet oppinut? Oikein olet puhunut. Meitäkin säkötettiin, kun luovutusvelvollisuus oli niin suuri, että emme voineet luovutusta suorittaa, ja totta on, että polttopuut veivät pakkohakkauksilla, että saamme itse risuilla ja juurikoilla lämmintä pitää. Terveys meni pojilta sotatouhuissa. Kyllä rauha on turvattava, se on minunkin kantani, vaikka asiaa ei ole tullut ajateltua aiemmin. Ethän sinä huonoa tykännyt? Olin vähän hermostunut, on tuo elämä näin pientiloilla ahdasta.

Niin on, ahdasta on, vastaa P[illegible] ja jatkaa: — Tietoni olen saa[illegible] työkansan lehdistä, joiden lukuja [illegible] työssä mietiskellyt, milloin on [illegible] sanut ajatella. Työssä tahtoo [illegible] aikeelliset kun ovat työvälineet. [illegible] haat keksinnöt salaavat soda[illegible] ralle eivätkä leipätyöhön [illegible]. Mutta kansat nousevat nyt ja [illegible] vät sotahullujen aikeille esteitä. [illegible] ei heitä miellytä, siksi he pauha[illegible] ja raivoavat. Rauhanrintama [illegible] vahva ja vahvistuu.

Kepein mielin suoritti Pirttikosken Reeti kahtena seuraavana sunnuntaina rauhantyötään kieräten koulupiirin alueen joka talon saaden [illegible] mattasataa uutta nimeä rauhanvetoomuksen taakse.

FINNISH STEAM BATHS
56-58 Widmer Street
Toronto, Ontario
MIEHET:
Keskiviikkona ja torstaina 3-12 i.p.
Perjantaina 1-12 i.p.
Lauantaina 1 i.p.-2 a.p.
Sunnuntaina 8 a.p.-1 i.p.
NAISET:
Keskiviikkona ja torstaina 3-12 i.p.
Perjantaina ja lauantaina 1-12 i.p.
PUHELIN EL. 2571

Simms & Pickering
Vakuutuksia ja kiinteimistöjä
Kiinteimistolainoja ja bondeja
20 Pine St. N. — Timmins, Ont.
Puhelin 112

Virolainen ruokala
Viking Restaurant
HYVÄ RUOKA
Puhelin LL. 5564
535A Bloor St. West
Toronto, Ontario
(11-18-23-[illegible])

Barnes Drug Co.
— 3 KAUPPAA —
Sault Ste. Marie — Ontario
RCA Victor Radioita
Nyal-lääkkeitä
Täydellinen varasto lääkkeitä.
Postitilaukset täytetään huolellisesti.

Peter A. Vesa, B.A.
Barrister, Solicitor, Notary
SUOMALAINEN LAKIMIES
GE. 3392
1028 Danforth Ave., Toronto

HALUATTEKO OSTAA TALON
TAI MYYDÄ OMANNE?
ANTAKAA MEIDÄN AUTTAA TEITÄ NÄISSÄ ASIOISSA
ARTHUR H. KIVINEN
TORONTO REAL ESTATE BOARDIN JÄSEN
38 Lawrence Ave. West — Puhelin MO 5464 — Toronto 12, Ont.

Valitkaa äänilevynne tästä uudesta
ÄÄNILEVYJEN VALIKOIMASTA
joka on juuri saapunut kauppaamme

COLUMBIA
MY 1 Vanha merimies muistelee, merimiesvalssi, Eugen Malmsten
Iltakellot, Fox-trot, Eugen Malmsten
MY 2 Ai, Ai, miten pieni ruusu, valssi, Eugen Malmsten
Margona — Tango-Rumba, Eugen Malmsten
MY 15 Kippari-Kalle ja maailman-Matti I-Matti Jurva ystävineen
Kippari-Kalle ja Maailman-Matti II-Matti Jurva ystävineen

TRIOLA
T 4042 Ennen Muinoin, fox-trot, Kipparikvartetti
Vain tavallinen tyttö, slow-fox, "Hertta"
T 4044 Maasta se pienikin ponnistaa, jenkka, Vilho Vartiainen
Tee näin — älä näin, valssi, Vilho Vartiainen
T 4045 Minä laulan onnestain, tango Veikko Tuomi
Aatoksin luokse armaan, valssi, Veikko Tuomi
T 4046 Karkausvuosi, jenkka, Arvo Ukkola ja "Kulkurit"
Rempallaan, jenkka, Veikko Tuomi ja "Kulkurit"
T 4047 Palaan luoksesi, tango, Vilho Vartiainen
Häipymätön muisto, valssi, Vilho Vartiainen
T 4048 Nauti onnestasi, tango, Vilho Vartiainen
Kaipaan katsettas, valssi, Vilho Vartiainen
T 4049 Hymyilit Silmin kirkkain, tango, Arvo Ukkola
Onnen sävel, tango, Veikko Tuomi
T 4050 Ensimmäisenä iltana, Olavi Virta
Taivaalla loisteli kultainen kuuhut, balladi Kauko Käyhkö
T 4051 Mitäs Me taiteilijat, valssi, Kipparikvartetti
Pyykkinaru, jenkka, Kipparikvartetti
T 4052 Mamman pikku pipana, foksi, Kipparikvartetti
Kimmon puuhevonen, lastenlaulu, Kipparikvartetti
T 4053 Romanialainen serenaadi, tango, Veikko Tuomi
Soittajan sävel, valssi, Veikko Tuomi
T 4054 Viimeinen valssi, Veikko Tuomi
Pieni hymysuu, foksi, Veikko Tuomi
T 4055 Osa elämääni, tango, Olavi Virta
Mr. Torrönen, jenkka, Olavi Virta ja "Kulkurit"
T 4056 Syysmietteitä, valssi, Veikko Tuomi
Onnen-pyörä valssi Kauko Kokkonen kumppaneineen
T 4057 Nuori ihanteeni, tango, Olavi Virta
Ahkera-Antti, jenkka, Olavi Virta ja "Kulkurit"
T 4058 Lapin jenkka, Vilho Vartiainen ja "Kulkurit"
Rinkeli-Villen polkka, Vilho Vartiainen ja "Kulkurit"
T 8031 On lautalla pienoinen kahvila, Kipparikvartetti
Tukkipoika porskuttaapi, polkka, Kipparikvartetti

RYTMI
R 6131 Raviradan tyttö, jenkka, Justeeri
Haviralli, jenkka, Justeeri

LEIJONA
T 5065 Kesäilta, polkka, Tapio Rautavaara
Talonpoikaisserenaadi, valssi, Tapio Rautavaara
T 5066 Lähtövalssi, merim. valssi, Tapio Rautavaara
Oikeassa kaupungissa mutta väärällä kadulla, kuplettifox-trot, Tapio Rautavaara

HINTA $1.25 KPL.
(Ostajan maksettava lähetyskulut)
Postitilauksen tulee käsittää vähintäin kolme levyä.
Lähetämme levyjä kaikkialle Canadassa.
Tilatkaa osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P. O. BOX 69 — SUDBURY, ONTARIO

ARVOKAS JOULULAHJA
MUSIIKIN HARRASTAJILLE
FINLAND SINGS
SUOMI LAULAA
SUOMI SÄVELIN JA KUVIN
• Kaunis taiteellinen laitos, koko 9"x12"
• Käsittää kaikkiaan 50 eri säveltä, sanat suomen- ja englanninkielellä.
HINTA $3.50
VAPAUS PUBLISHING COMPANY LIMITED
Box 69 — Sudbury, Ontario

Keltaisen paholaisen kaupunki

Kirj. Maksim Gorki

(1906 julkaistusta Amerikka-kirjasta)

Ihmisistä kertominen on kauheaa ja tekee kipeää.

"Ilmaradan" vaunu kiitää ulisten ja jyristen kiskoja pitkin talojen seinien välisen kapean kadun yllä kolmannen kerroksen korkeudella, joita ympäröivät yksitoikkoiset rautaiset parvekkeet ja portaat. Ikkunat ovat auki ja melkein jokaisessa näkyy ihmisiä. Toiset tekevät työtä, ompelevat jotain tai laskevat istuen kumarassa konttoripöytien ääressä; toiset muuten vain istuvat ikkunan ääressä, ovat vatsallaan ikkunalaudalla ja katselevat vaunuja, joita joka minuutti kiitää heidän silmiensä ohi. Vanhat, nuoret ja lapset — kaikki he ovat yhtä vaiteliaita ja yksitoikkoisen rauhallisia. He ovat tottuneet tähän tarkoituksettomaan kiireeseen ja ovat tottuneet ajattelemaan, että siinä on jokin päämäärä. Heidän katseessaan ei ole suuttumusta raudan herruutta vastaan, ei ole vihaa sen riemukulkua vastaan. Vaunujen villinä tärisyttää talojen seiniä — näiden rinnat hytisevät ja miesten päät tutisevat; ristikkoparvekkeilla lojuu lapsia, joiden ruumis myöskin tärisee tottuen suhtautumaan tähän inhottavaan elämään jonain itsestään selvänä, kiertämättömänä. Aivoissa, jotka koko ajan tärisevät, ajatus ei varmaankaan voi kutoa rohkeita kauniita pitsejään, niissä ei voi syntyä elävää rohkeaa unelmaa.

Juuri vilahtivat ohi likaiseen avorintaiseen puseroon pukeutuneen vanhan naisen tummat kasvot. Tehdessään tietä vaunulle väsynyt myrkytetty ilma kimposi pelästyneenä ikkunoihin — harmaat hapset vanhan naisen päässä leuhahtivat kuin harmaan linnun siivet. Nainen sulki lyijynharmaat himmeät silmänsä ja katosi näkyvistä.

Sisällä huoneiden harmaudessa vilahtelee rautaisten peltisänkyjen pääräutoja, likaisia astioita ja ruoan tähteitä pöydillä. Haluttaisi nähdä kukkia ikkunoilla, ja silmä alkaa etsiä kirjaa jonkun ihmisen kädessä. Seinät virtaavat silmien editse aivan kuin ne olisivat sulaneita, ne valuivat likaisena virtana vastaan ja tuossa kuolaessa virran juoksussa nuhjustelee väsyneesti vaiteliaita ihmisiä.

Kalju pääkallo vilahti himmeänä pölykerroksen peittämän ikkunalasin takana. Se nuokkui yksitoikkoisesti jonkin koneen yllä. Punatukkainen solakka tyttö istui ikkunalla ja kutoi sukkaa laskien tummilla silmillään sukansilmiä. Ilman paine paiskasi häntä huoneen sisään päin, mutta hän ei irroittanut silmiään työstä eikä korjannut tuulen liehtämää leninkiään. Kaksi noin viiden vuoden ikäistä poikasta rakensi parvekkeella päretikuista taloa. Täristyksestä se hajosi. Lapset kokoilivat pienillä käsillään ohuita päreitä, ettei ne olisi pudonneet parvekkeen ristikkojen läpi kadulle, eivätkä edes luteshtaneet askarointinsa häiritsijään. Ikkunoissa vilahtelee yhä kasvoja toinen toisensa jälkeen kuin sirpaleita yhdestä suuresta kokonaisuudesta, joka on särjetty pieniksi, miksi siruiksi, survottu jauheeksi.

Vaunujen hurjan vauhdin ajamana ilma liehuttelee ihmisten vaatteita ja hiuksia, iskee vasten kasvoja lämpimän tukahduttavin aalloin, tuuppii, ajaa heidän korviinsa tuhansia ääniä, heittää silmiin hienoa kirpeää pölyä, sokaisee, hukuttaa pitämättömällä ulvonnalla äänellään....

Elävää ihmistä, joka ajattelee, muodostaa aivoissaan unelmia, kuvitelmia, mielikuvia, jonka ajatuksissa syntyy toiveita; joka kiivaasti haluaa, kieltää, odottaa, — sellaista elävää ihmistä häiritsisi kaikki tämä villi ulvonta, vinkuna, pauhina tämä seinäkivien täristä ja ikkunaruutujen pelokas räminä. Hän tulisi raivostuneena ulos asunnostaan sekä särkisi ja hajoittaisi tuon inhottavuuden — "ilmaradan", hän pakottaisi vaikenemaan raudan häikäilemättömän ulvonnan, hän on elämän herra, elämä on häntä varten ja kaikki se, mikä häiritsee hänen elämäänsä on tuhottava.

Ihmiset Keltaisen Paholaisen kaupungin talossa kärsivät rauhallisina kaiken sen, mikä tappaa ihmisen.

Alhaalla "ilmaradan" rautaisen verkon alla, kivikatujen pölyssä ja liassa telmivät lapset äänettöminä, vaikka he nauravat ja huutavat, kuten lapset kaikkialla maailmassa, mutta heidän äänensä hukkuvat yltäpuolelta kuuluvaan jyrinään kuin sadepisara mereen. He ovat kuin kukkia, jotka jokin raaka käsi on heittänyt talojen ikkunoista kadun lokaan. Ruokkien ruumiitaan kaupungin raskailla höyryillä he ovat kalpeita ja keltaisia, heidän verensä on myrkytetty ja hermot pingoittuneet raudan ruosteen metallin pahanenteisestä huudosta, orjuutettujen salaman synkästä ulvonnasta.

Voiko sellaisista lapsista kasvaa terveitä, rohkeita, ylpeitä ihmisiä? — tulee kysyneeksi itseltään. Vastaukseksi kuuluu kaikkialta kirskuntaa, hohotusta ja ilkeää vihellystä.

Vaunut kiitävät East Siden — köyhälistökortteliin, kaupungin keskipaikan ohi. Kahden puolen syvät kanavat kuljettavat ihmisiä jonnekin kaupungin syvyyteen, minne — kuten ajatus kuvittelee — on tehty ääretön suuri pohjaton aukko — kattila tai pata — sinne virtaavat kaikki nuo ihmiset, ja siellä heistä keitetään kultaa. Katujen kahavat vilisevät täynnä lapsia.

Olen nähnyt paljon kurjuutta, tunnen hyvin sen vihreät, verettömät ja laihat kasvot. Olen nähnyt kaikkialla sen nälän tylsät ja ahneudesta palavat silmät, sen viekkaan ja kostonhimoisen tai orjamaisen nöyrän, mutta aina epäinhimillisen katseen, mutta East Siden kurjuuden kauhut ovat synkempiä kuin kaikki tuntemani.

Noilla kaduilla, joille on sullottu ihmisiä kuin ryynejä säkkeihin, lapset etsivät ahneesti katukäytävien viereen asetetuista roskalaatikoista pilaantuneita juureksia ja syövät ne homeisina siellä samassa, ummehtuneessa ilmassa, myrkyllisen pölyn keskellä.

Löydetty homeinen leivänkuori herättää heidän keskuudessaan villiä vihamielisyyttä; ja tuntien ahnasta halua nielaista sen he tappelevat keskenään kuin pikku koirat. He peittävät kivetyn kadun laumoina aivan kuin ahneet kyyhkyset; kello yksi, kaksi ja myöhemminkin yöllä he yhä tonkivat liassa — nuo kurjuuden säälittävät mikroobit, elävä moite Keltaisen Paholaisen rikkaiden orjien ahneudelle.

Likaisten katujen kulmissa on jotain uunin tai hiiliuunin tapaista; niissä kiehuu jotain ja kapeaa putkea pitkin sen ulos purkautuva höyry pakoittaa putken päässä olevan pillin viheltämään. Kimeä, korvia vihlova vihellys tunkeutuu väräjävän kiekensä avulla kaikkien kadun äänien läpi ja häikäisevän valkoisen kylmän langan tavoin jatkuu loppumatta, kiertyy kurkun ympärille, sekoittaa ajatukset, ajaa hulluuteen, ajaa jonnekin ja sekunnikkamaan, ajaa jonnekin väräjävä mädänneessä hajussa, joka on syönyt vapaan ilman, ajatukset pois ja vistäen ilkeänä [illegible].

Lika on elementtiä, kaikki on sen kyllästämää, talojen seinät, ikkunaruudut, ihmisten vaatteet, heidän ihonsa huokoset, heidän aivonsa, toivomuksensa ja ajatuksensa....

Tummat oviaukot noilla kaduilla ovat kuin visvahaavat kivisei-[illegible] nässä. Kun sinne katsahtaa likaiseen rappukäytävään, niin tuntuu siltä kuin siellä eläisi [illegible] vatsassa. Ja ihmiset tuntuvat madoilta.

Ovella seisoo pitkäkasvuinen tummasilmäinen nainen lapsi sylissään. Hänen puseronsa on auki, ja sinertynyt rinta roikkuu hervottomana, pitkänä pussina. Lapsi huutaa, repii sormillaan äitinsä velttoa nälkäistä ihoa, töykkii sitä kasvoillaan, maiskuttaa suutaan ja vaikenee vähäksi aikaa, mutta kohta parkuu taas uudelleen entistä kovemmin, hakkaa jaloillaan äidin rintaa. Äiti seisoo kuin kivettynyt, ja hänen silmänsä ovat pyöreät kuin pöllön silmät — ne tuijottavat hellittämättä yhteen pisteeseen. Tajuat, ettei tuo katse voi nähdä mitään muuta kuin leipää. Nainen on puristanut tiukasti huulensa yhteen ja hengittää nenän kautta, sieraimet värähtelevät vetäessään sisään kadun haisevaa saastaista ilmaa; hän syö tätä ilmaa ja haaveilee siitä palasta, jonka hän söi eilen, ja siitä, jonka hän mahdollisesti joskus vielä syö. Lapsi parkuu ja hänen pieni keltainen ruumiinsa nytkähtelee suonenvetoisesti, mutta äiti ei kuule hänen itkuaan eikä tunne hänen lyöntejään....

Pitkä ja laiha, harmaatukkainen ja avopäinen vanhus, jolla on saalinhimoiset kasvot, kipeiden silmien punertuneet luomet puoliummessa, on asettunut roskakasalle valikoiden luita. Kun hänen luokseen tulee joku, niin hän kääntyy kömpelösti kuin susi ja puhuu jotain.

Hyvin kalpea ja laiha nuorukainen lyhtypylvääseen nojaten katsoo harmaita kiiltäviä kadun suuntaan ja ajoittain ravistaa kiharatukkaista päätään. Hänen kätensä ovat syvällä housuntaskuissa, ja hän liikuttelee suonenvetoisesti sormiaan.

Täällä ihmisen puhe, huomaa hyvin, että täällä kuuluu kiihtyneen ja kostonhaluisen äänensä. Täällä hakee, että hän [illegible]

Ihmisellä on oikeus kostoon — sen on elämä hänelle antanut [illegible]

"Minä kuulin että sinulla on kuuma suunnitelma Korean sodan selvittämiseksi, kenraali."

Leonardo da Vinci

Suuri taiteilija — suuri oppinut

Renessanssin suurten italialaisten joukosta Leonardo da Vinci on ehkä enemmän kuin kenenkään toisen luonnonut ja yhä lumoaa maailman ihmisiä. Toisin kuin Michael Angelo ja Raffaello Leonardo da Vinci ei ollut vain hyvin suuri taiteilija vaan hän oli myös suuri oppinut. Ei ole yksinkertaista ratkaista, kumpi näistä kahdesta määreestä sopii häneen paremmin.

Leonardo da Vinci ei ollut vain suuri oppinut, hän oli aikansa ensimmäinen oppinut monilla tieteen aloilla, geometrian, mekaniikan, geologian, hydrostatiikan, astronomian, avaruusopin ja maantieteen. Hän hallitsi tietoa optiikasta lentokoneoppiin, anatomiasta botaniikkaan, biologiasta alkio-oppiin, kielitieteestä musiikkiin, teollisuustekniikasta ballistiikkaan ja linnoitusrakennusoppiin ja lopuksi maalaustekniikasta suunnitteluoppiin. Tästä syystä Leonardo da Vinciä, "yleismaailmallista neroa" on pidetty historiassa

INHIMILLISEN ÄLYN MONIMUOTOISENA SYMBOOLINA

renessanssin ihannehumanistin ruumiillistumana. Mutta on vielä muita syitä lisättäväksi jo mainittuun, vaikuttimia, joihin Leonardo da Vincin aikalaisiin ja nykyinen mahti lumota mielemme ja sydämiämme perustuu: Leonardo oli aikansa ihanneuneksija; tarkemmin kuin kukaan hän näki kaukaisuuteen osoittamalla ihmiskunnalle tulevaisuuden, voittaa luonnon. Hän näytti voimansa tavalla, mitä kukaan ei ollut aikaisemmin tehnyt. Hänen

SUUNNITTELEMENSA LENTOKONEIDEN LUONNOKSET

perustuvat huolelliseen ja kärsivälliseen tutkimukseen ilman ominaisuuksista ja vastustuskyvystä, linnunsiipien anatomiasta ja lentotavasta. Hänen suunnitelmansa laskuvarjosta, helikopterista ja lentokoneeseen; hänen suunnitelmansa uudesta kaupunkijärjestelmän liikenteen rungoksi, suomaiden kuivaamiseksi, kanavoimiseksi, kastelulaitteiksi, kehräpyöristä, kanavoimisesta, käyttämällä hyväksi sulkulaitteita erilaisten pintojen välillä, ja mahdollisuuksista täten purjehtimiseen niissä — ne olivat aina kaikkien yksityiskohtaisimman, tarkimman ja kärsivällisimmän todellisuuden erittelyn ja konkreettisten mahdollisuuksien tulos.

JA NE OLIVAT TOTEUTTAVISSA

ainakin osaksi jo silloisen teknillisen ja teollisen aseman kehittämisessä.

Kuitenkin on vielä kolmas eikä vähiten tärkeä syy, minkä perusteella Leonardo da Vinci on merkitty suurten nimien parlin historiaan, ja Leonardo on nähnyt taiteensa. Leonardo da Vinci päätti vain harvoja töitään; voit laskea ne yhden kätesi sormilla. Niinpä maalauksissaan Uffizin ilmestys, Rockin neitsyt, Mona Lisa tai Pyhä Anna, hän siirsi ihmisten elämän liivitettuun onnellisuuden puupiirroksiin, missä jokainen ilmenevä levottomuus on kirkkaan uskon hallitsema. Näillä maalauksillaan Leonardo on taiteilija on onnistunut ilmaisemaan tolvealaatuksen suloisesta rauhasta, joka koskettaa koko ihmiskuntaa. Verrattuna muihin keksijöihin, kuten Gutenbergiin tai renessanssin suuriin henkiin, kuten Michael Angeloon tai Machiavelliin, Leonardo da Vinci

PYRKI HALVEKSIVAAN JA YLHÄISEEN

eristäytyneisyyteen eikä näyttänyt tuntevan mitään kiintymystä omaan maahansa ja kansaansa. Puhuessaan Italian yhteisöjen kykenemättömyydestä luoda oma kansallinen kulttuuriheegemoniansa keskiajan lopulla, Antonio Gramsci kirjoitti v. 1931: "Italian älymystöllä ei ole kansallisista luonnetta, vaan se on lähinnä kosmopoliittinen, kirkon esikuvan mukaan, ja Leonardo da Vincille oli täysin luonteenmukaista myydä Florencen linnoituksen piirustukset Venetsian tasavallan päämiehelle." Aikansa historiallisissa olosuhteissa Leonardo da Vinci voi vain jatkaa Italian renessanssin traditiota, teoreettisinnissa, tekniikassa, arkkitehtuurissa ja sotatieteessä. Palveltuaan pitkän aikaa Louis Mustaa ja myöhemmin Venetsian doogia ja lopuksi Leo X:ä, Leonardo da Vinci, kykenemättä päättämään opintojaan, ja mikä on helppo ymmärtää, epäiltynä harhaopista, vietti viimeiset vuotensa Ranskan uuden monarkin Frans I:n läheisyydessä kehitellen tutkimuksiaan ja opintojaan kaivatussa rauhassa. Näiden olosuhteiden ansiosta Leonardo da Vincin

TYÖT OVAT SÄILYNEET KÄSINKIRJOITETTUINA

muistiinpanoina, joskin ne ovat vaikeasti luettavissa. Harhaopin ja magian epäily, millä niitä kunnioitettiin, ei yltänyt yksityisiin kätköihin. Niitä pidettiin myös kauan kadotettuina, kunnes ne äskettäin osittain on koottu uudelleen.

Verrattuna Galileihin tai Newtoniin Leonardo da Vinci näyttää täydellisesti hallinneen keskiaikaisen encyclopedian tiedon alat. Tämä kuitenkin on melkein ulkopuolinen ominaisuus hänen aktiivisuudessaan. Leonardo da Vincin energisyys vapautti hänet kaikista aikansa ennakkoluuloista tarkastelemaan kaikkea ympärillään kokemusperäisen tutkimuksen valossa. "Minusta tuntuu", hän kirjoitti, "että nuo tieteet ovat turhia ja täynnä virheitä, elvätkä ne ole syntyneet kokemuksesta, kaiken varmuuden äidistä, tai niitä ei ole tutkittu kokemusperäisesti, niiden olemassaoloa ei ole todettu yhdelläkään viidestä aistista. Ja jos me epäilemme jonkin näillä aisteilla oppimamme varmuutta, kuinka paljon enemmän epäilemme aistiemme saavuttamattomissa olevaa, kuten Jumalan olemusta, sielua ja vastaavia asioita, joita alituisesti todistelemme ja pohdimme. Itse asiassa jokaisessa tapauksessa, missä ymmärrys puuttuu, asetetaan naurettava selitys korvaamaan varmuutta."

Leonardo da Vinci esitti yhä tarkempia menetelmiä välttämättömänä edellytyksenä varmuuden saamiseksi: "Ei mitään inhimillistä tutkimusta voida nimittää todelliseksi tieteeksi, ellei sitä ole esitetty matemaattisin todisteluin."

Näistä muutamista sanoista huomataan nykyaikaisen tieteellisen ajattelun perusta, joka ilmenneenä rationalismissa ja empirismissä on kehittynyt dialektiseksi materialismiksi.

Leonardo da Vincin alituinen mekanismiin ja välineisiin kohdistunut tutkimus ihmisen työtaakan vähentämiseksi ja helpottamiseksi ja hänen jatkuneista luonnon energian hyväksikäyttämistä koskevista tutkimuksistaan todellakin havaitaan, vaikkakin vielä alkuasteella, perinpohjainen pyrkimys yhteiskunnan kykenevälsyydestä hallitsemaan kaikkea luontoa, lopullisesti vapautuneena köyhyydestä ja kärsimyksistä.

447 suomalaista mielenvikaisten parantoloissa

Ottawa. — Vuoden 1951 kesäkuussa toimitetun yleisen väenlaskun yhteydessä todettiin Canadan mielenvikaisten parantoloissa olleen kaikkiaan 55,278 potilasta, joista 447 ilmoitettiin olleen suomalaisia, joista 274 oli miehiä ja 173 naisia — eli 0.81 prosenttia parantoloissa olleiden mielenvikaisten lukumäärästä. Koska suomalaista väestöä on maan väestöstä ainoastaan 0.31 prosenttia oli suomalaisia mielenvikaisia parantoloissa miltei kolme kertaa niin paljon kuin suomalaisten väkiluku edellyttäisi.

Vaikka ruotsalaisia oli Canadassa kaksinkerroin (97,780 henkeä) suomalaisiin verrattuna (43,745 henkeä) ei ruotsalaisia potilaita ollut mielenvikaisten parantoloisa muuta kuin 454 eli seitsemän enemmän kuin suomalaisia.

Norjalaisia on Canadassa 119,266, mutta heitä ei ollut parantoloissa muuta kuin 437 eli kymmenen vähemmän kuin suomalaisia. Tanskalaisten vastaavat luvut ovat 42,071 asukasta ja vain 159 mielenvikaista parantoloissa.

Venäläiset ovat mielenvikaisuuteen nähden tilastojen valossa lähimain samassa asemassa suomalaisiin verrattuna sillä 91,279 venäläisestä Canadan asukkaasta oli mielenvikaisten parantoloissa 901 potilasta.

Eestiläisten päät tuntuvat kestävän paremmin kuin suomalaisten sillä 9,818 Canadan eestiläisestä oli parantoloissa ainoastaan kaksitoista.

Suomalaisista potilaista oli Ontarion parantoloissa 277, British Columbiassa 100, Albertassa 28, Quebecissa 15, Saskatchewanissa 14, Manitobassa 10, Nova Scotiassa 2 ja New Brunswickissa 1.

Brittiläinen öljy-yhtiö sulkee toimistonsa Kiinassa

Hongkong. — Brittiläisten omistama Asiatic Petroleum-yhtiö ilmoitti keskiviikkona, että se sulkee toimistonsa Kantonissa koska liiketoiminta on lakannut kokonaan.

Stalinin rauhanpalkinnon saajat

Lontoo. — Joulukuun 20 pnä jaettiin Stalinin rauhanpalkinnot mm. seuraaville: Paul Robeson, USA, Ilja Ehrenburg, NL, Ichlev, Intian rauhanneuvoston puheenjohtaja, tri J. G. Endicott, Canada, F. Becher, Saksa, Forges, Ranska ja Elise Branco, Brasilian naisten liiton jäsen.

Stalinin rauhanpalkinto "kansojen välisen rauhan lujittamiseksi" perustettiin joulukuussa 1950. Jokainen voittaja saa diploomin, kultamitalin ja 100,000 ruplaa.

Pustan pojilla "puhtaat paperit" vuonna 1952

Budapest. — Unkarin jalkapallomaajoukkue, joka Helsingissä voitti olympiakullan, pelasi päättyneen jalkapallokauden aikana kaikkiaan 10 kansainvälistä jalkapallo-otteluа ja voitti joka ainoan.

Kahdessa viimeisessä ottelussa unkarilaiset voittivat Sveitsin Bernissä 4—2 ja Tshekkoslovakian Budapestissa 5—0.

Olympialaisten hopean voittajat hävisivät

Ludwigshafen. — Täällä joulukuun 21 pnä suoritetussa jalkapallo-ottelussa voitti Saksan joukkue Jugoslavian maajoukkueen tuloksella 3—2. Kuten muistetaan, voitti Jugoslavia olympiakisojen hopeamitalin.

Norjalainen laiva lasteineen pohjaan

San Francisco. — Äskettäin San Francisco-lahteen uponneen norjalaisen laivan lastia ovat kalastajat jo keränneet vedestä noin $30,000 arvosta. Se on luovutettu tullivirkailijoille.

Norjalainen rahtilaiva Fernsterm törmäsi yhteen erään havaaijilaisen laivan kanssa. Fernstermin lastin arvo oli noin kolme ja puoli miljoonaa dollaria.

— Bulgarian kieli on sukua venäjänkielelle, mutta siinä on lisäksi paljon lainattuja sanoja nykyaikaisesta kreikankielestä samoinkuin albanian- ja turkinkielestä.

Marmoren rautakaivannon avaustyöt

Marmora, Ont. — Joulun [illegible] aloitettiin täällä Bethlehem Steel Corporationin rautakaivannon avaamistyöt. Ennenkuin tämä kaivanto kykenee tuottamaan [illegible] coria on sen päältä poistettava 20 miljoonaa tonnia maata ja [illegible]. Kaivannon arvellaan kykenevän [illegible] tamaan kaikkiaan noin 20 miljoonaa tonnia ooria vuodessa. Sen suuruudeksi tullaan muodostuvan 2,600 jalan pituiseksi, 1,200 jalan levyiseksi ja [illegible] jalan syvyiseksi. Rautaooria arvellaan saatavan lähetettäväksi [illegible] 1954.

— Noin 57 prosenttia Canadan valmistetusta sähköstä käytetään tehtaissa.

VUODENAJAN TERVEHDYS
kaikille asiakkaillemme!
PARK LUNCH
• HYVÄ RUOKA •
Puhelin GL. 0146
98 Danforth Avenue
Toronto Ontario

Vuodenajan tervehdyksemme
kaikille asiakkaillemme!
SPADINA STEAM BATHS
Omistajat — Martta ja Hans Koski ja Andrew
AINA HYVÄT LÖYLYT
176 Spadina Ave. Puhelin TR. 0886 Toronto, Ontario

Parhain Vuodenajan
TERVEHDYKSEMME
kaikille liikeystävillemme!
CLIFTON HOUSE
298 Queen St. West Toronto, Ontario

Esitämme uutuuden suomalaisessa
ÄÄNILEVYSSÄ — "TRIOLA"
(LONG-PLAYING MICROSILLON)
PITKÄSOITTO
• Tässä yhdessä äänilevyssä on 10 kappaletta
• Viisi kummallakin puolella
• Voi soittaa vaihteella 33
Tässä levyssä on seuraavat kappaleet:
1. Metsäkukkia, valssi, harmonikkaduetto
2. Tukkipoika porskuttaapi, laul. Kipparikvartetti
3. Satu ruskeista silmistä, tango, laul. Veikko Tuomi
4. Pilanlaksija, laul. Tapio Rautavaara
5. Saimaan valssi, laul. Kipparikvartetti
6. Valssi menneiltä ajoilta, harmonikka duetto
7. On lautalla pienoinen kahvila, laul. Kipparikvartetti
8. Wilhemina, fox-trot, laul. Olavi Virta
9. Viu-liu-lei, valssi, laul. Tapio Rautavaara
10. Emilian polkka, laul. Jorma Ikävalko
Hinta $4.50 kpl.
Vain rajoitettu määrä varastossa. — Tilatkaa osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING COMPANY LIMITED
BOX 69, SUDBURY, ONTARIO

Kokonainen tietokirjasto yhdessä teoksessa
TIETOJEN KIRJA
Kuusi osaa, kukin osa käsittäen yli 800 sivua.
Koko teoksen hinta sid. $16.50.
Kuusiosainen opiskeluteos, jossa annetaan kolmenkymmenen eri tietoalan peruskurssit osa osalta edeten. Soveltuu yhtä hyvin ominpäinopiskeluun kuin koulujen tai kurssien täydennykseksi. Ei edellytä lukijaltaan alkeistietoja, mutta tarjoaa täysioppineellekin mainion tilaisuuden kertaamiseen ja tietojen syventämiseen.
TEOS SISÄLTÄÄ SEURAAVIEN AINEIDEN KURSSIT: biologia, eläintiede, englannin kieli, filosofia ja sielutiede, fysiikka, fysiologia, geologia, Suomen ja maailmanhistoria, ilmatiede, kansantalous, kasvitiede, kemia, kirjallisuushistoria, kirjanpito ja liikelaskenta, latinankieli, maantiede, maatalous, matematiikka, musiikki, piirustus ja maalaus, pikakirjoitus, ranskan kieli, ruotsin kieli, saksan kieli, suomen kieli, taidehistoria, tekniikka, tähtitiede, uskonto.
★ ★ ★
SUOMEN KIELIOPPI
sekä
TYYLI- ja RUNO-OPIN ALKEET
OPPIKOULUILLE ja SEMINAAREILLE
Kirjoittaneet Lauri Kettunen ja Martti Vaula
216 sivua Hinta sid. $1.75
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

Onnellista Uutta Vuotta Vapauden lukijoille toivottavat
VEIKKO HARPPU
JOSEPH MÄKI
FIA JA VÄINÖ KUJANSUU, AIRA JA RONI
VIENO JA LAURI KOIVUMAA JA PERHE
Quibell Ontario

Onnea ja menestystä vuonna 1953
kaikille tuttavilleen toivottaa
SELMA NAUL[illegible]
Sudbury General Hospital, Sudbury, Ontario

VUODENAJAN TERVEHDYKSEMME
kaikille tovereille ja ystäville!
E. PANULA
MR. JA MRS. OSKARI HAARALA JA PERHE
Atikokan Ontario

ONNELLISTA UUTTAVUOTTA KAIKILLE YSTÄVILLEMME!
Sydämelliset kiitokset joulutervehdyksistä
RAUHAN TERVEISIN
OLGA JA H. SULA
Sudbury Ontario

LÄHETTÄKÄÄ . . . "JOULU" SUOMEEN
Liikkeemme toimittaa Joulujulkaisun lähetykset myös Suomeen teidän antamilla osoitteilla.
Hinta 60c postikuluineen
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
Box 69 - Sudbury, Ontario

Joulu
1952
• 48 sivua • Hinta 60c
ON NYT ILMESTYNYT
• entistä aistikkaampana julkaisuna
SISÄLTÖ:
Meillä on oikeus uskoa hyvien voimien voittoon
Jouluyö
Suutarin joulupuuro
Jouluvieras
Sitä on kahta sorttia
Sotavuosien Suomesta
Joulupukin taru, runo
Nimi
Joulukortti on täitään nuori
Jouluksi kotiin
Kadunlakaisijan tytär
Saturnalia — sorrettujen juhla
Huutokauppa
Uuden joulun luoja, runo
Joulukuusi
Viimeinen syksy
Onnellinen loppu
Jouluna, runo
Lasten tähden
Joulukortti
Se oli silloin kun
Eräs joulu
Joulun voitte saada paikkakuntanne asiamieheltä tai tilaamalla suoraan kustantajalta, osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING COMPANY LIMITED
BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

ILMOITUS!

Arvoisat asiakkaani Sudburyssa saavun sinne tammik. 15 päivänä 1953.

Kunnioittaen teidän,

TAITEILIJA

Mr. Veikko Kuusisto

Toronto, Ontario

SUDBURY CAB

24-TUNNIN PALVELUS

Soittakaa: 4-4311 tai 8-8877

Kaikki matkustajat vakuutettu

33 Elm St. West, Sudbury, Ont.

TRÄPPÄRIEN HUOM!

Turkisnahkoja HALUTAAN

- Erikoisesti vesikon ja saukon. Suuria tilauksia täytettävä korkeimmilla markkinahinnoilla.

Tuokaa tai lähettäkää luottamuksella.

VALENSKY & CO.

RAW FURS

33½ Elm St. E. Sudbury

SUDBURY CLINIC

Lääkärit ja kirurgit

DR. S. S. POLACK
DR. R. M. THOMSON
DR. I. W. DAVIDSON
DR. K. P. TURNER
DR. D. K. MURPHY
DR. W. R. WARDILL
DR. P. R. FYFE

Hammaslääkärit

DR. I. G. POLACK
DR. L. N. HOBBS

Suomalainen tulkki

130 Elm St. E., puh. 3-7181, Sudbury

2 WAY

Se nautintorikas

VIRVOKEJUOMA

Hyvää yksin tai seurassa

THE SUPERIOR BEVERAGE CO.

PUHELIN 4-4313

305 Albinson St. Sudbury

JAMES H. DAVEY

KOKSIA · KOLIA · PUITA

Parhainpaa öljyttyä strokeri-kolia

PUHELIN 5-5547

177 Kathleen St. W. Sudbury

NASH, AUSTIN JA WILLYS AUTOJA — JEEPS

REO JA WILLYS TROKEJA

LEADER TRAKTOREITA

JACK'S AUTO SERVICE

633 Lorne St. Sudbury

KUULKAAS!

VOITTE AINA LÖYTÄÄ MONIPUOLISEN VARASTON LAATUHUONEKALUJA KAUPASTAMME.

KARL NIEMI SUOMALAINEN MYYJÄMME MIELIHYVÄLLÄ PALVELEE TEITÄ

Bannon Bros.

Laatujen talo. LIMITED

Durham St. S. Puh. 4-4243 Sudbury

Matkustakaa Suomeen

Lähempiä tietoja saatte toimistolta jolla on matkailukokemusta vuodesta 1936 — Välitämme kahvipaketteja.

RITARI TRAVEL AGENCY

Edustamme laivalinjoja, lentolinjoja, hotelleja ja huvimatkoja

19 Cedar St. Sudbury, Ont. Puhelin 5-5685

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Lainakirjasto Finnish-haalilla on uudenvuoden aaton johdosta avoinna tänä iltana eikä keskiviikkona. Sen jälkeen on kirjasto avoinna jälleen joka keskiviikko klo 7.30—8.30 ip.

Niskavuoren Hetan toinen esitys on ensi sunnuntaina klo 7 ip. Numeroituja lippuja on myytävänä tavanmukaisissa paikoissa.

Niskavuoren Heta — harjoitus perjantaina klo 7 ip.

Haalin koristajia halutaan tänä iltana mahdollisimman paljon Finnish-haalille klo 7.30.

"Saariston tyttö" — harjoitukset ensi perjantaina (tammik. 2 p.) klo 5 ip. haalilla.

Uudenvuoden tanssit Finnish-haalilla torstaina klo 9—1 ap.

Tuli tuhosi kodin

Viime lauantaina paloi poroksi uusi kaksikerroksinen 7 huoneen asuinrakennus Garsonissa. Walter Kalonsky oli ryhtynyt rakentamaan asuntoa viime kesänä ja se oli vielä keskeneräinen sisustustöihin nähden. Tulen arvellaan syttyneen kellarissa olleista lämmityslaitteista.

SUOMALAINEN PUUSEPPÄ LIIKE

Teemme ikkunoita, ovia, keittiökaappeja ja kaikkia puutyötä.

HILLSIDE WOOD CRAFT

79 Regent St. N. Puh. 7-7438

Sudbury, Ontario

LÄÄKÄRI JA KIRURGI

DR. L. HOOEY

Puh. 7-7355 Kotiin 6-6729

Medical Arts rakennuksessa

260 Cedar St., Sudbury

Hääkukkavihkoja

— KUKKAKIMPPUJA —

PUHELIN 5-5341

MANHATTAN FLORIST

22 Durham St. N. Sudbury, Ont.

Tarkistuttakaa silmänne

Frank R. Block R.O.

Optometristillä

KOHTUULLISET MAKSUT

HUONE 410 - Mackey rakennus

PUH. 4-4014 DURHAM N.

Talven ensimmäiset hiihdot pidettiin Beaver Lakella

Beaver Lake. — Vihdoin viimein päästiin täällä hiihtohommissa alkuun ja vauhtiin siinä määrin, että tämän paikkakunnan ja luultavasti koko Canadan ensimäiset hiihdot pidettiin sunnuntaina tk. 21 pnä. Hiihdot ilmoitettiin pidettäväksi jo edellisenä sunnuntaina, mutta jouduttiin peruuttamaan lumen puutteen takia. Vaikka seuraavanakaan sunnuntaina ei ollut lunta kuin nimeksi, oli sitä kuitenkin tarpeeksi jääkelihiihtoa varten. Keli oli hyvä ja suosi erikoisesti käsivoimahiihtäjiä. Sarjahiihtojemme ensimmäinen matka meni siis verrattain hyvin. Hiihtäjiäkin oli enemmän kuin monin vuosiin, vaikka juuri se poikain nuori aines, josta olisi toivottava hiihtohommiemme jatkaja, loisti poissa ololaan. Samoin saman ikäiset tytöt. Luistelu on näköjään tärkeämpää, aivan kun nyt ei voitaisi hiihtää ja luistella samalla kertaa. Molemmat voivat täydentää toistensa kuntopohjaa.

Yleisessä sarjassa oli poikia mukana hyvin ja veteraani Onni Rintamäki näytti kuinka tasamaata lykitään ja "että minkä nuorena oppii sen vanhana taitaa". Yleisen sarjan miehet hiihtivät kaksi kilometriä ja ajat muodostuivat sellaisiksi, joita ei pitkiin aikoihin ole tehty, johtuen pääasiassa kelistä. Kun harjoitusta tulee lisää niin hyvä tulee! Ajat:

Antti Ranta 6.49; Onni Rintamäki 7.04; Oiva Ranta; 7.15; Karl Palomäki 7.17 ja Ronald Passi 7.57.

Naisten sarjassa oli yksin Helen Rintamäki ja hän hiihti puoli kilometriä aikaan 1.56. Missä olivat muut tytöt? Pikku Anneli Rintamäki hiihti matkansa aikaan 1.15.

Nuorten poikain sarjassa oli vaan Charlie Mitchell voittaen matkansa ajassa 2.43. Seuraavana sunnuntaina jatkettiin hihtoja ja miehet hiihtivät tällöin 5 km., naiset kilometrin ja nuoremmat taas omat matkansa.

Sarjahiihdoista näyttää muodostuvan tasaväkiset ja jännittävät.

Uudenvuodentanssit keskiviikkoiltana kello 10--2 ap.

Tavanmukaiset uudenvuoden vastaanottotanssit pidetään huomenillalla Finnish-haalilla, alkaen kello 10 illalla ja kestäen kaksi tuntia uuden vuoden puolelle, siis kello kahteen saakka aamulla. Soitosta huolehtivat Väinö Manninen, Taito Ristimäki ja kumppanit.

Haali on koristettu erikoisesti tilaisuutta varten ja yleisön saatavissa on paperihattuja, pillejä y.m.s. mielialaa kohottavaa.

Tähän vuoden viimeiseen tilaisuuteen, joka on samalla myöskin uudenvuoden vastaanottojuhla, odotetaan saapuvan iloista väkeä yhtä runsaasti kuin ennenkin eli toisin sanoen niin paljon kuin haalin seinien välille suinkin sopii.

Oviraha on ainoastaan dollari hengeltä.

Joulunseudun vieraita oli paljon Sudburyssa

Joulun aikana oli Sudburyssa lukuisia suomalaisia vieraita, joista Finnish-haalin kabarettitansseissa nähtiin mm. Kerttu ja Eino Laakso sekä Lola Pajunen Port Arthurista, Lila ja Ray Laakso Timminsistä (lähtivät kotiin jo eilen), sekä Onni Niskanen Soosta. Kaarina ja Aarne Ritarin vieraina ovat niinikään Kaarinan äiti ja isä Hanna ja J. A. Heinonen Soosta.

Vanhemmat Laaksot aikovat olla täällä ehkä parisen viikkoa ja Heinoset ainakin ensi sunnuntaihin saakka, sillä he haluavat nähdä "Niskavuoren Hetan".

Eilen tulivat Soossa joulunsa viettäneet St. catharinelaiset Irene ja Hans Vuori Sudburyyn ja viipynevät täällä viikonloppuun saakka.

Täällä on ollut myös Hilma ja Ensio Wuoren luona joulua viettämässä Gunnar Öhman Torontosta, vaimonsa Sylvin ja tyttären Doriksen kanssa.

Rautatie oli tukossa 92 tunnin ajan Balan ratajaksolla

Joulun edellä tapahtui CNR:n Balan ratajaksolla, noin sadan mailin etäisyydessä Torontosta pohjoiseen vakava kaluden rahtijunan yhteentörmäys, jossa kuoli viisi rautatietyöläistä ja liikenne oli keskeytyksissä 92 tunnin ajan. Onnettomuuden ilmoitetaan johtuneen siitä, että toisen junan miehistölle ei toimitettu määräystä junan jäämisestä sivuraiteille, vastaantulevan junan ohittamista varten. Kuolleista miehistä oli yksi entinen sudburylainen ja kaksi miestä Capreolista.

Sairaslistalla

Mrs. Sanna Hill on ollut jo useita päiviä paikallisessa General Hospitaalissa, jossa hän on huoneessa no. 627.

"Niskavuoren Heta" on ensi sunnuntaina Finnish-haalilla

Ensi sunnuntaina esitetään Sudburyn Finnish-haalilla hyvä näytelmä "Niskavuoren Heta". Näytelmän ensi-ilta sai valtavan kannatuksen Sudburyn suomalaiselta yleisöltä. Reilusti voidaan sanoa, että "Niskavuoren Heta" on paras näytelmä koko Niskavuoren sarjasta. Näytelmän toisintaesitys on viimeinen, sen jälkeen sitä ei enää Sudburyssa esitetä. Hankkikaa lippunne ajoissa; niitä on vielä saatavana Vapaudesta, Finnish-haalilta ja Tullan kaupasta. Saapukaa katsomaan hyvää näytelmää ensi sunnuntaina. Esitys alkaa täsmälleen klo 7 illalla.

Mikko Walkeapää haudattu täällä viime lauantaina

Mikko Walkeapää oli kunnon kansalainen sanoi E. Suksi puhuessaan viime lauantaina pidetyissä hautajaisissa, palauttaen mieliin vainajan toiminnan tämän seudun suomalaisen väestön keskuudessa.

Walkeapää oli syntynyt vappuna 1885 Savonlinnassa ja työskenteli nuorena miehenä Viipurissa monissa eri tehtävissä. Tähän maahan hän saapui 1913, työskennellen aluksi Copper Cliffissä, myöhemmin 7 vuotta Levackin kaivannossa, CPR:n rautatiellä ja vuodesta 1926 lähtien sekatavarakauppiaana Sudburyssa ja Lockerbyssa, josta hän muutti noin kymmenen vuotta sitten farmilleen Wanupplin. Hän kuoli tk. 21 pnä sydänhalvauksen johdosta.

Vainaja oli hyvin huomattava toimihenkilö Canadan Suomalaisen Sosialistijärjestön Levackin osastossa. Hän osallistui Levackin haalin rakennustyöhön ja lahjoitti yhdessä John Raivon kanssa noin $400 arvoiset ikkunat haalia varten. Myöhemmin hän osallistui hyvin huomattavalla tavalla CSJ:n Sudburyn osaston toimintaan kuorossa, näyttämöllä, huvitoimikunnassa ja toimi myös v.- ja u.-seura Kisassa poikain voimistelun johtajana.

Lukuisien ystävien lisäksi jäi häntä suremaan vaimonsa Helmi Alina, o.s. Hillebrand, tyttärensä Maire Frederickson ja vaimonsa veli Mikko Hillebrand täällä Canadassa.

Jackson & Barnardin hautaustoimistoon oli omaisten lisäksi kerääntynyt suuri joukko vainajan ystäviä saattamaan Mikkoa viimeiselle matkalleen.

Mrs Rauha Mäki lauloi kaunisti hänen muistolleen ja pastori Lauri Pikkusaari suoritti uskonnolliset menot.

Illalla oli suruväelle järjestetty tarjoilua vainajan kodissa.

Kaksi loukkaantunut Frood Roadin varrella

Christian Wiita ja Ivar Oman saivat lieviä vammoja viime perjantaina Frood Roadin ja Kathleen St. kulmassa tapahtuneessa liikenneonnettomuudessa, jonka takia he saivat apua St. Josephin sairaalassa. Poliisi ilmoittaa Aldona Blanchardin ajaneen Wiidan autoon päälle kovalla vauhdilla. Blanchardia syytetään huolimattomasta ajamisesta. Onnettomuus tapahtui klo puoli kahden aikaan aamulla.

Algoma Steel Corp'n lisää laajennustöitä

Sault Ste. Mariesta ilmoitetaan, että Algoma Steel Corporationin laajennustöihin käytetään kaikkiaan 50 miljoonaa dollaria eli 10 miljoonaa enemmän kuin alkujaan suunniteltiin. Lisäys ei johdu ainoastaan lisääntyneistä kustannuksista sillä se käsittää myöskin uusia laajennustöitä, mm. 57 uutta koksiuunia käsittävän patteriston rakennuttamisen, jonka johdosta koksin tuotantokyky kohoaa 1,840,000 tonniin vuodessa.

Kuoli autorikossa

Joulupäivänä kuoli Capreolin läheisyydessä 27-vuotias Victor Remy Hammerista kun hän ajoi työstä kotiin kiirehtiessään maantien ojaan. Hänen autonsa meni kaksi kertaa ympäri ja mies jäi auton alle.

Hyvätasoiset sarjahiihdot oli Jehulla viime sunnuntaina

Viime sunnuntaina hiihdettiin Beaver Laken Jehun sarjahiihtojen toinen erä tavallisen kelin, mutta ankaran tuulen vallitessa, joka vaikutti lopputulokseen paljon. Ajat muodostuivat nytkin hyviksi, joka osoittaa että pojat ovat huolehtineet tänä syksynä paremmin kunnostaan kun aikaisemmin. Ankara kiista käytiin voitosta Antti Rannan ja Allan Johnsonin välillä. Antti voitti sekunnilla. Kovin tasaväkistä on ja se ennustaa hyvää murtomaalla. Allan hiihti vasta ensi kerran tänä talvena. Pohjakunto tuntuu hyvältä. Lunta vaan on niukalti mutta toivotaan että sitä pian tulisi niin paljon että päästäisiin maastoon kiinni murtomaahiihdon metkuihin. Miehet hiihtivät kaikki 5 kilometriä. Alle 17-v. Ronald Passi vilahdutti tulevaisuuden mahdollisuuksiaan hiihtämällä hyvin myöskin yleisessä sarjassa. Ajat:

Antti Ranta 18.25; Allan Johnson 18.26; Unto Penttinen 20.02; Ilmari Manninen 20.04 ja Ronald Passi 21.34.

Naisia oli edustamassa yksin luotettava ja innostunut Helen Rintamäki. Hän saavutti kilometrillä myöskin hyvän ajan, 4.27.

Nuorten poikain sarjassa oli Kratsin Kaarlo hevonen ja Pikku-Passin Jussi voitti sekunnilla pitemmän ja suuremman kaverinsa. Tiukkaa siis oli pojillakin. Poikain puolen kilometrin ajat:

Karl Krats 2.05; John Passi 3.10 ja Charles Mitchel, 3.11.

Ensi sunnuntaina hiihdetään samassa paikassa sarjahiihtojen viimeiset matkat, alkaen kello yksitoista aamupäivällä. Jos tulee lunta riittävästi hiihdetään helpolla maastolla ja lähtö tapahtuu haalilta. Siis kaikki mukaan viimeisellä matkalla saamaan kovaa pohjakuntoa. — Tekonimus.

Selostus postinajohankkeista Long Lakella

Rheault, Ont. — Yhä uusiintuvien paikkakunnan asukkaiden kyselyjen johdosta Long Laken postinjakelun suhteen, pyydän vuonna 1950 valitun komitean jäsenenä esittää asiasta seuraavan selostuksen.

Postin jakelua koskeva asia pantiin vireille vielä samana vuonna (1950) ja edistyi niin pitkälle, että paikkakunnalla kävi postilaitoksen tarkastajakin katselemassa niitä teitä, joille postinjakelu oli suunniteltu järjestettäväksi, joskin tarkastajan oppaana oli henkilö veikin häntä vähän sivuteillekin. Tämän jälkeen ei asiasta ole tietääkseni kuulunut postilaitoksen puolelta kerrassaan mitään.

Koska minua pukkasi kylkeen eräs naapuri, jolla on joskus tärkeitäkin asioita postin kautta toimitettavana, kehoittaen ryhtymään asiaan vielä uudelleen, voin sen johdosta ilmoittaa, että olen täyttänyt tämän tehtävän seuraavalla tavalla:

Tein asiasta kirjallisen esityksen ja kävin siitä puhumassa henkilökohtaisesti Leo Gauthierin kanssa, joka on Sudburyn valitsijapiirin edustajana liittovaltion parlamentissa. Pyysin häntä ottamaan selvän minkälaisessa vaiheessa meidän postiasiamme on.

Koska mr. Gauthierille jättämäni kirjallisen esityksen tässä julkaiseminen veisi liian paljon tilaa, on paikkakunnan asukkailla tilaisuus tulla lukemaan siitä tehdyn käännöksen minun luonani. — E. Alho.

Lainlaatijakunnan jäsen ajoi humalassa

Konservatiivinen lainlaatijakunnan jäsen Harry Lyons tuomittiin jouluaattona Soossa 200 dollarin sakkoon ja maksamaan kustannukset kun hänet julistettiin syylliseksi autolla ajamiseen humalassa ollessaan.

Väkivallan tilalle . . .

Jatkoa 1. sivulta

sa todetaan, että taloudellisten suhteiden kehittämisessä saavutettu menestys tulee olemaan perustana ystävyyden jatkuvalle lujittumiselle molempien maiden välillä ja edistämään rauhan lujittumista.

Vaikka Suomessa vielä ilmenee tapauksia, jotka osoittavat, että eräissä mielissä vaikuttaa edelleen vanha ennakkoluulojen ja vihamielisen propagandan kylvö, on yleisessä mielipiteessä voimakkaasti kasvamassa pyrkimys saada oikeita tietoja Neuvostoliitosta ja rakentaa ystävällisiä ja luottamuksellisia suhteita niin itäiseen naapurimaahamme kuin kaikkiin maihin.

Tämän jälkeen puhuja valaisi esimerkein Suomen ja Neuvostoliiton välistä vilkasta vuorovaikutusta, jotka ovat omiaan lujittamaan maittemme välisiä ystävällisiä suhteita.

Puhuja siirtyi sitten koskettelemaan Helsingin olympialaisia, joissa tuntui voimakkaasti kansojen ystävyyden henki ja joiden jälkeen on tajuttu mahdollisuus kaikkien kansojen yhteistoimintaan.

Kansainvälistä rauhanliikettä käsitelessään puhuja totesi Tukholman ja Oslon rauhankonferenssien merkityksen pohjolan rauhalle. Näiden kokousten perusteella voimme todeta, lausui puhuja, miten tärkeätä on, että rauhanliike ei jää vain eri järjestöjen yhteistoiminnan organisatioksi, johon osallistuvat järjestöjen johtajat ylhäältäkäsin, vaan että se vetää mukaansa suuret joukot järjestöistä tai järjestöjen ulkopuolelta. Työväen laajojen joukkojen yhteistoiminnan kehittäminen on tässä oleellisempia tehtäviä.

Paitsi alueellisilla kokouksilla on myös eri harrastuspiirien keskinäisellä kosketuksella suuri merkitys rauhantyön laajentamiselle sekä sen konkreettisoimiselle yksityisissä kysymyksissä, joita laajoilla yleiskokouksilla ei ole mahdollisuutta käsitellä. Tässä suhteessa esimerkiksi opettajain ja uskonnollisten piirien kansainvälisen rauhankonferenssin järjestämisellä olisi oma merkityksensä.

Työhön rauhan puolesta liittyy työ kansallisen riippumattomuuden turvaamiseksi. Samalla siihen liittyy myös kansallisen kulttuurin kehittäminen. Rauhanliike juuri taistelee kansallisuussortoa, shovinistista, mutta kuitenkin kaikkea suvaitsevaa kiihoitusta vastaan. Mutta samalla se juuri selvittämään niin juuri rauhanomaisen kansainvälisen vuorovaikutuksen avulla kunkin maan kansallinen kulttuuri pääsee rikastumaan ja esittäytymään muille kansoille. Maailman Rauhanneuvoston kokouksessa Wienissä vuosi sitten tehty päätös kansainvälisen kulttuurivuorovaihdon kehittämisestä on epäilemättä hedelmällinen yhteistyön tunnus, jota käytännöllisessä työssä tulee jatkuvasti kehittää eteenpäin.

Kulttuurivaihtoa kehittämään maamme ja muiden kansojen välillä perustettiin Suomessa viime kevättalvella Kulttuurivaihtotoimikunta. Siihen liittyi myös henkilöitä, jotka eivät varsinaisesti kuulu mihinkään rauhanjärjestöihin, mutta kuitenkin pitävät tärkeänä kulttuurivaihdon edistämistä eräänä keskeisenä rauhantyön muotona. Tämä toimikunta on lähettänyt kulttuurivaltuuskunnan Suomesta Unkariin ja Saksan Demokraattiseen Tasavaltaan, missä ne saivat nauttia näiden maiden rauhanneuvostojen suurta vieraanvaraisuutta. Kulttuurivaihtotoimikunta toivoo vastaisuudessa saavansa tilaisuuden kutsua näistä maista vastavierailijoita Suomeen sekä laajentaa kosketusta muihinkin maihin. Kansallisen kulttuurin vaaliminen kuuluu myös oleellisena Kulttuurivaihtotoimikunnan ohjelmaan.

Suomessa Wienin kokousta valmistettaessa pidettiin tuhansia kokouksia, joissa vertauskuvallisesti taottiin rauhanketjua, ilmaisemaan kansamme tahtoa lujittaa ystävyyttä ja yhteistyötä rauhan puolesta. Nämä tilaisuudet olivat usein pienissä pulteissa, mutta niiden vaikutus ulottui laajalle. Koskaan aikaisemmin ei maassamme rauhankeskustelu ollut niin vilkasta kuin tämän kongressin valmistelujen yhteydessä. Takojaisten kansallinen tunnus oli laadittu kansalliseepoksemme Kalevalan säkeitä mukaellen: "Lyökäämme käsi kätehen, rauhantyötä tehdäksemme, torjuaksemme tuhoa." Tämä tunnus on yhtä hyvin kansainvälinen kuin kansallinen, sen toteuttaminen täällä merkitsee askelta eteenpäin ihmiskunnan suurella yhteisellä tiellä kohti rauhan turvaamista.

Intiaani junan alle

Perjantaina löydettiin rautatieltä Blind Riverin itäpuolelta 23 vuotiaan intiaanin ruumis kahtena kappaleena. Kuolleen miehen nimi oli Lawrence Pitawanakwat ja hänen kotinsa oli Manitoulin saarella. Hänen arvellaan joutuneen junan alle noin 10 mailin etäisyydessä Blind Riverin itäpuolella.

— Britannialle kuuluva Zanzibarin saari on pintaalaltaan 640 neliömailia ja sijaitsee Afrikan itärannikon läheisyydessä.

Perikää postinne!

Vapauden konttorissa oli eilen postia seuraaville henkilöille:

K. Osterlund, G. Kivisaari, O. Hormisto, Helen Grenon, Aku Päiviö, A. Mänty, Martti Sutinen, V. Järvinen, Kaino Alho, Victor Hasu, mr. Passi, A. Koivula Jr., Ted Koivula, H. Mäki, G. Pelkola, mrs. Aino Kivinen, Hans Suomala, John Pulkkinen, Eino Raappana, M. Lundgren V. Asikkala, Walter Puukila, Ensio Wuori, Yrjö Leppänen Johannes Viiala, Albert Jukkala, John Enqvist, V. Pelkonen, Oskar Kangas, John Lehtinen, Walter Koivisto, Barbara Overmark, J. Männistö, Laila Vauhkonen, Kosti Kustonen, Santeri Kuusela, mr. Nordberg, Amy Leppänen, Onni Toivonen, I. Laakso, Eino Mannila, Toivo Leppä, Aili Harjunen, Arvi Vuori, Sid Woodley, F. Jenkinson, Katri Miettinen, W. Laalo, Eino Seppilä, N. Linden, Antti Inkinen, Wimpy Hakala, U. Koivu, Ed Hilden, Jas. Booth, K. Mäki, Betty Wirta, Toivo Vuorinen, Eine Salminen, Martha Maliniemi, J. Hymander, Jorma Jääskelä, Jaakko N. Laide, Taisto Länsi, Maria Kaven, Wm. Kähkönen, Eino Wilen, Väinö Holla Lauri Aho, Wilfred Salo, Maikki Setälä, Unto Jouppi, Taisto Ristimäki, V. Overmark, V. Mäntynen, Tauno Ponne, Frans Toivola, W. Laine, W. Nieminen, K. Alatalo, Jari Lind, Lahja Vitale, Aatu Rauhala, Tuomas Herala, Vic Harvonen, Otto Niskanen, Paavo Kahma, T. Taipale, Urho Torkko, Alex Kivinen, Hilda Kauppila, Paavo Gronroos ja Mary Huhtanen.

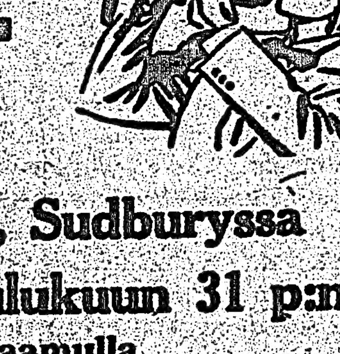

Railakkaat ja repäisevät

UUDEN VUODEN TANSSIT

Finnish-haalilla, Sudburyssa

Keskiviikkona, joulukuun 31 p:nä

kello 10—2 aamulla

- Väinö Manninen, Taito Ristimäki ja kumppanit soittavat.
- Hilua ja riemua
- Sisäänpääsy $1.00

TERVETULOA!

LINDBERG TAXI

3-8051

29 Frood Road Sudbury

Arvo Lahti ja Jallu Laamanen

E. A. McDonough, D. C.

KIROPRAKTORI

LUONTAISLÄÄKÄRI

Puhelin 5-5745

517 Lorne St. S. Sudbury

McLEOD

MOTORS & EQUIPMENT

65 Larch St. Sudbury

Puhelin 8-8344

PALVELLUT SUOMALAISIA YLI 35 VUOTTA

- FORD & MONARCH henkilöautoja.
- FORD KUORMA-AUTOJA ja traktoreita.

Suomalainen myyjä

NIIN . . . ETTÄ PUKUKO?

No — niinpä tietenkin, Kunnakselta sen parhaan saa,
Niin miehet kuin naisetkin.
Parhaat kankaat,
Kohtuulliset hinnat.
Kaikki korjaustyö
Tehdään huolella.

L. KUNNAS

93 Riverside Drive alakerta

Puhelin 3-4953 Sudbury

Taskukalenteri

128 sivua

Hinta 50c

1953

ON NYT ILMESTYNYT

Kalenterin sisältö:

Kalenteriosa	Canadan asukasluku
Tärkeimmät tapahtumat	Lämpömittarien vertailu
Työpyhäkuulen suojeluslaki	Maapallon väkiluku
Canadan pinta-ala	Helsingin O-kisapisteet
Työttömyysvakuutus	1952 O-kullan voittajat
Liikkuvat juhlat	Kansan merkkipäivät
Askeltaito tulleiden perheissä	Mitä on kulttuuri
Canadan kaupunkien väkiluku	Lypsykarjan jalostaminen
Canadan rautatiet	Miten paljon gasoliinia
Postimaksut Canadassa	Mitat ja painot
Canadan lentolinjat	Alkoholi ei ole ravintoaineita
Canadan kansallisuuslaki	Neuvoja keittiötä varten
Vanhuuden vakuutuksesta	Volgan-Donin kanava
Viralliset juhlapäivät	Korkea verenpaine

Hankkikaa itsellenne tämä pieni taskukokoa oleva Taskukalenteri. Siinä on tärkeitä tietoja ja ohjeita kaikille.

VAPAUS PUBLISHING COMPANY LIMITED

BOX 69 SUDBURY, ONT.

Sihteerikoulutus ON URANNE AVAIN!

UUDEN VUODEN LUKUKAUSI

ALKAA TIISTAINA TAMMIK. 5 P:NÄ

Ottakaa koulutuksenne Sudburyn nykyaikaisessa liikeopistossa, missä saatte nykyaikaisen opetuksen liikealalle.

Opetamme kirjanpitoa, konekirjoitusta, pikakirjoitusta, liikealaa ym. Paras todistus opistomme työstä on ne lukuisat oppilaat, joilla on nyt ansiokas työ liikealalla. Pyytäkää luettelo oppilaista ja missä he ovat työssä, myös täydellinen luettelo oppilaista ja missä toimessa he ovat.

Liittykää kouluumme nyt uudelta vuodelta.

ILTALUOKAT MAANANT. ja TORST.

Saatte lähempiä tietoja kirjoittamalla, soittamalla tai käymällä

Konttorin puh. 3-0293 -- kotiin 3-1603

SUDBURY BUSINESS COLLEGE

M. S. Briscoe, johtaja Evelyn K. Hill, apulainen

165 Minto St. Arenan vieressä Sudbury